



**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA  
OBCE ŤAPEŠOVO NA ROKY 2017 – 2023**



**Február 2017**



## Obsah

.....	1
Úvod .....	3
Časť 1: Analytická časť .....	4
1.1 Základné charakteristiky .....	4
1.2 Demografia .....	9
1.3 Hospodárstvo .....	14
1.4 Občianska vybavenosť a sociálna infraštruktúra .....	19
1.5 Technická infraštruktúra .....	21
1.6 Kultúra, šport, cestovný ruch .....	23
1.7 Životné prostredie .....	25
1.8 Samospráva a rozpočet obce .....	28
SWOT analýza .....	30
Časť 2: Strategická časť .....	34
2.1 Vízia obce Tápěšovo .....	35
Časť 3: Programová časť .....	39
3.1 Prehľad opatrení, projektov a aktivít podľa oblastí .....	40
3.2 Ukazovatele úspešnosti naplňovania stratégie .....	46
Časť 4: Realizačná časť .....	53
4.1 Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie realizácie PHSR .....	53
4.2 Systém monitorovania, hodnotenia a aktualizácie PHSR .....	54
4.3 Komunikačná stratégia PHSR .....	55
4.4 Akčný plán PHSR obce Tápěšovo .....	56
Časť 5: Finančná časť .....	58
5.1 Indikatívny rozpočet – sumarizácia .....	58
5.2 Model viaczdrojového financovania jednotlivých opatrení .....	58
Záver .....	60



## ÚVOD

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja, spolu s územným plánom, je základným a kľúčovým dokumentom pre riadenie samosprávy, ktorý vychádza z poznania situácie a konkrétnych potrieb obyvateľov, podnikateľov, záujmových skupín a ďalších subjektov v území, formuluje svoju predstavu o budúcnosti spolu s činnosťami a projektmi na jej zabezpečenie. PHSR sa spracováva spravidla na 7 rokov s dlhodobým výhľadom na 10 – 14 rokov. PHSR koncepčne, systémovo analyzuje a určuje budúcnosť rozvoja spolu s činnosťami, investičnými projektmi so zdrojovým krytím na jej zabezpečenie. Vytvára rámec, ktorého naplnenie bude zárukou, že PHSR nebude zbytočne rozsiahlym a len popisným zoznamom nereálnych zámerov (zoznamom vecí, na ktoré obec nemá peniaze), ale skutočným strategickým rozvojovým dokumentom s cieľom dosiahnuť rast životnej úrovne na konkrétnom území.

Dokument Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja (PHSR) obce Tápšov je základným dokumentom, ktorým sa samospráva obce pri výkone svojej činnosti stará o všestranný rozvoj svojho územia a o potreby svojich obyvateľov.

Tento PHSR nadväzuje na pôvodný Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce. PHSR bol vypracovaný podľa zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov a v zmysle Metodiky k PHSR (verzia 2.0). Pri vypracovaní tohto programového dokumentu boli zohľadnené priority Národnej stratégie regionálneho rozvoja SR.

Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Tápšov sa uskutočňuje podpora regionálneho rozvoja na miestnej úrovni s dôrazom na sociálnu, ekonomickú a environmentálnu sféru. Je to program cielených opatrení, navrhnutý pre oživenie sociálneho, ekonomického a environmentálneho rozvoja obce, ktorý na základe výsledkov ročného hodnotenia bude priebežne aktualizovaný a dopĺňovaný.

PHSR obce je previazaný so sektorovými operačnými programami vypracovanými na základe Partnerskej dohody Slovenskej republiky na roky 2014-2020, ako aj s Národnou stratégiou regionálneho rozvoja SR (schválená uznesením Vlády SR č. 222 zo 14. mája 2014), Koncepciou územného rozvoja Slovenska 2011 (KURS 2011), Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja Žilinského samosprávneho kraja a Územným plánom Žilinského samosprávneho kraja.

## Hlavička dokumentu PHSR

<b>Názov:</b>	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Tápšov na roky 2017 – 2023
<b>Územné vymedzenie:</b>	Obec Tápšov (Žilinský kraj, okres Námestovo)
<b>Územný plán obce schválený:</b>	Nie
<b>Dátum schválenia PHSR:</b>	
<b>Dátum platnosti:</b>	03/2017 – 12/2023
<b>Verzia:</b>	1.0
<b>Publikovaný verejne:</b>	<a href="http://www.tapsovo.sk">www.tapsovo.sk</a>



## ČASŤ 1: ANALYTICKÁ ČASŤ

### 1.1 Základné charakteristiky

Katastrálne územie Tápěšovo leží na juhozápad od Oravskej priehrady. Hranicu katastra tvorí na severozápade terasová hrana rieky Biela Orava, na severovýchode a východe dolina potoka Javorina a na juhovýchode a juhu hrebeň Oravskej Magury a na juhozápade a západe dolina potoka Adamka. Z hľadiska širších územných vzťahov je súčasťou Žilinského samosprávneho kraja.

Nadmorská výška stredu obce je 680 m.n.m. , stred obce sa nachádza na 49°26' zemepisnej šírky a 19°45' východnej zemepisnej dĺžky. Priemerná hustota obyvateľstva je 104 obyvateľov / km<sup>2</sup>. V porovnaní s ostatnými obcami Slovenska patrí medzi stredne až husto zaľudnené obce. Celková plocha katastra je 671 ha.

Tápěšovo sa orograficky začleňuje do oblasti Stredných Beskýd, celku Oravskej Magury, podcelku Budína a do Podhôľno – Magurskej oblasti, celku Oravskej kotliny, podcelku Hruštínskeho podolia.

**Podľa klimatického členenia kataster Tápěšovo** patrí do chladnej oblasti, mierne chladného okrsku. Priemerná ročná teplota dosahuje 4 – 6° C. Najteplejším mesiacom je júl s priemernou teplotou 14,6° C, najchladnejším január s priemernou teplotou -6, 1° C. Ročný úhrn zrážok v území je okolo 1100 mm.

**Po hydrologickej stránke územie** spadá do povodia rieky Oravy. Pretože nepriepustné flyšové podložie je chudobné na výskyt zdrojov podzemnej vody, aj riečna sieť katastra Tápěšovo je pomerne chudobná. Predstavujú ju iba potok Nevolačka s nemenovaným ľavostranným prítokom, Adamka a Javorina, ktoré ústia do Bielej Oravy. Na území obec sú známe aj sírnaté pramene (studnička „vajcovka“ pod Bučinou).

**Najrozšírenejšími pôdnymi druhmi v okolí Tápěšovo** sú piesočnato – hlinité až hlinito – piesočnaté pôdy, resp. pôdy ílovito – hlinité až hlinito – ílovité. Z pôdných typov prevládajú hnedé lesné pôdy, v menšej miere sú zastúpené železité podzoly, glejové, aluviálne a slatinné pôdy.

#### Administratívne a územné začlenenie:

- Názov obce: Tápěšovo
- Názov okresu: Námestovo
- Názov kraja: Žilinský
- Štatút: obec
- Kód obce: 509884
- Kód katastrálneho územia: 842877

Tabuľka 1 - Výmera územia obce Tápěšovo

Výmera územia obce Tápěšovo ( v m <sup>2</sup> )	
Poľnohospodárska pôda	3 884 554
Orná pôda	610 486
Trvalý trávnatý porast	3 230 215
Nepoľnohospodárska pôda	2 831 084
Lesné pozemky	2 248 722
Zastavaná plocha a nádvorie	397 118

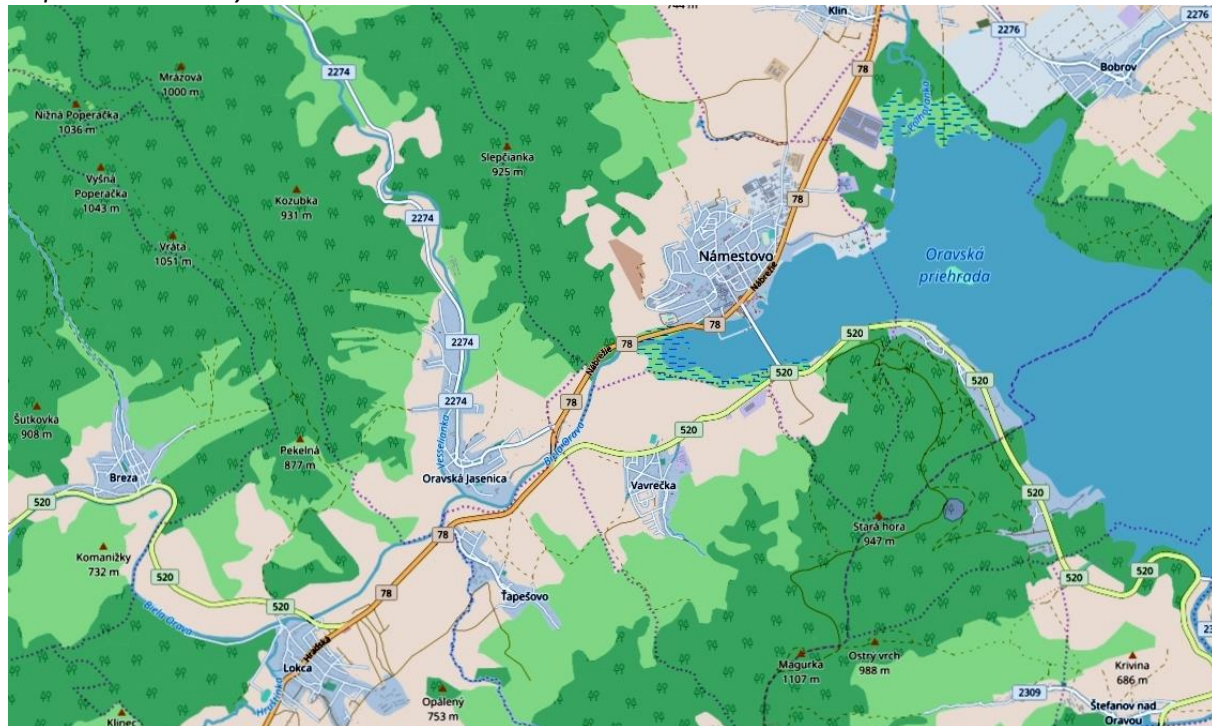
Zdroj: Štatistický úrad SR, 2015



### Susediace katastre obce Ťapešovo:

Susednými katastrami sú na severozápade *Oravská Jasenica*, na východe a severovýchode *Vavrečka*, na juhu a juhovýchode *Krásna Hôrka* a na juhozápade a západe *Lokca*.

### Mapa – širšie vzťahy v území



Zdroj: <http://gp1.cleerio.sk/tapesovo/>

### Mapa katastra obce Ťapešovo





Zdroj: <https://maps.google.sk>

Tabuľka 2 - Bytový fond Tápessovo

Názov ukazovateľa	Rok 2012
Prírastky bytov (vr. úz. zmien) - spolu	2
Úbytky bytov vr. úz. zmien - spolu	0
Stav bytov k 31.12. spolu	183
Záhradné chaty, stav k 31. 12.	0
Rekreačné chaty, stav k 31. 12.	0
Stavby na individuálnu rekreáciu (záhradné a rekreačné chaty)	1
Garáže, stav k 31. 12.	19

Zdroj: Štatistický úrad SR, MOŠ 2012

Najbližšie významné sídelné štruktúry:

- mesto Námestovo 6,1 km
- mesto Tvrdošín 18,6 km
- mesto Dolný Kubín 28,4 km
- mesto Žilina 84 km (cez Oravskú Lesnú)

## HISTÓRIA OBCE

**Prvá písomná zmienka** o obci je z roku 1580. V tomto roku Ján Rusnák, slobodný šoltýs a 6 valašských sedliakov získalo v novej osade Tyapesso od Juraja Thurzu za námahu pri osídľovaní určité slobody. Slobodný šoltýs Ján Rusnák dostal mlyn a vodnú pílu a sedliaci boli oslobodení od všetkých dávok a robôt, ktoré obvykle vyžadovalo panstvo Oravského hradu. Po 12 – tich rokoch už museli sedliaci vykonávať všetky služby. Roku 1588 osada Tapessowo patrí k Oravskému hradu a buduje sa od niekoľkých rokov v hustých lesoch. V daňovom súpise z roku 1588 má obec 6 sedliackych domov. Roku 1728 má osada Tyapesso mlyn. Leží v kopcovitom údolí a polia sú kamenné, alebo hlinaté. Roku 1739 vypukol mor, zomrelo 122 ľudí. Obyvatelia Tápessova mali v tomto období na území terajšieho Beňadova lúky a pasienky. Podľa ústneho podania Tápessovčania utekali pred cholerou na Polyanky Tzape sowske. Podľa ďalších zdrojov vrchnosť nariadila po rozšírení Tápessova, aby sa poľany osídlili a vznikla ďalšia osada - súčasná obec názov Beňadovo.

V archívnych dokladoch sú uvedené názvy obce: Tyapesso, Tapessowo, Tepišovo, Tiepessowo. V roku 1828 tu bolo 56 domova 381 ľudí. V rokoch 1845 - 1847 zúril v obci opäť mor. Obec Tápessovo ostala v poddanskom pomere oproti hradnému panstvu do vynesenia zák. čl. IX z roku 1848 o zrušení poddanstva. Zlé životné podmienky spôsobili, že na prelome 19. - 20. storočia veľa obyvateľov odišlo za prácou do iných krajín, hlavne do USA. Počas I. svetovej vojny narukovalo 60 mužov s 15 pármí koní. Vznikom ČSR sa ťažký život ľudí nezmenil.

V roku 1943 sa začala obec elektrifikovať. Počas II. svetovej vojny za Povstania padli do nemeckého zajatia traja občania a boli odvečení do Nemecka, vo vojne padlo 30 občanov. Tápessovo bolo oslobodené bez boja 3. apríla 1945 Sovietskou armádou.

Novodobé dejiny po roku 1945 sú poznačené vplyvom nastupujúceho politického systému vo všetkých oblastiach života obce – založenie dedinskej organizácie Komunistickej strany Slovenska v máji 1945. Pre nedostatok potravín bol zavedený lístkový systém na potraviny. V roku 1948 bol v obci založený Československý zväz mládeže s 20 členmi. V roku 1949 sa pri Miestnom národnom výbore utvoril Výbor



žien. V roku 1949 - 1950 bola postavená cesta od cintorína pod Babišov. Cestu financoval štát, pri výstavbe cesty sa v obci po prvý raz objavil parný valec. V roku 1951 vznikol Československý červený kríž. V máji 1955 bol založený Zväzarm s 15 členmi. V Ťapešove sa v roku 1952 utvorila dedinská športová organizácia Telovýchovná jednota Sokol. V roku 1954 sa začalo so stavbou kultúrneho domu. V kultúrnom dome bola sála, miestnosť pre premietanie filmov, kancelárie MNV. Stavba kultúrneho domu bola ukončená v roku 1956. V obci bol obchod v nevyhovujúcich priestoroch sýpky u Floriána Kyselá. Z podnetu Jednoty - ĽSD Námestovo sa v roku 1956 začala výstavba nákupného strediska, ukončená v roku 1957. V roku 1966 bol postavený rímsko - katolícky kostol. V roku 1971 začal Okresný stavebný podnik so stavbou 6 bytovej bytovky Jednotného roľníckeho družstva, ktorú ukončil v roku 1974. Občania svojpomocne vybudovali: obecný vodovod, prístavbu javiska kultúrneho domu, cestu v novej časti obce. V týchto rokoch sa zreguloval potok Nevolajka.

V roku 1987 sa vybudoval záchyt prameňov a začala rekonštrukcia vodovodu i oprava budovy nákupného strediska Jednoty. V roku 1990 bola dokončená oprava a rekonštrukcia vodovodu. V roku 1991 sa pristavovala a rekonštruovala základná škola. V tomto roku začali v obci vznikať prvé súkromné firmy. V roku 1994 bola ukončená prístavba a rekonštrukcia požiarnej zbrojnice.

V roku 1997 bola dokončená ďalšia miestna komunikácia. V roku 1998 z príspevku nadácie Ekopolis bol vybudovaný drevený prístrešok na obecnú studňu. Táto nadácia poskytla obci financie aj na stavbu amfiteátra, ktorý je umiestnený na ihrisku. Bol dokončený v roku 2000. V roku 2000 začala plynifikácia obce - I. Etapa.

### **Symboly obce**

Na úvod treba konštatovať, že Ťapešovo erb v minulosti nemalo. Pod erbom sa totiž rozumie znamenie vložené do heraldického štítu, sfarbené pri rešpektovaní heraldického pravidla o kladení kovov a farieb na štít a pod. Dôkaz o používaní takéhoto erbu v Ťapešove nepoznáme a nie je pravdepodobné (na základe analogických situácií), že by ho v minulosti používalo. Erb bolo teda potrebné vytvoriť.

Je vždy výhodné, ak pri tvorbe erbu môžeme vychádzať z historického symbolu obce, najmä pečatného symbolu. Z Ťapešova skutočne poznáme krásne pečatidlo, uložené v Oravskom múzeu. Pochádza z 18. storočia, v jeho strede je vyrytý lev držiaci ružu a kruhopis znie .SIGIL.POS:TAPESOV. Ťapešovo začalo používať vlastnú pečať koncom 16. storočia. Obsah pečatidla je veľmi neobvyklý. Staršie súpisy rodových erbov poznajú ako najstarší erb Turzovcov ten, v ktorom je v červenom štíte heraldicky doľava otočený zlatý korunovaný lev, v ľavom hornom rohu zlatá heraldická ruža. Klenotom je na červenom orlome krídle zlatý lev zo štítu.

Erb, ktorý podľa niektorých predstavuje ďalšie vývinové štádium, podľa iných najstaršiu podobu Turzovského znaku predstavuje pečať Teofila z roku 1493. Je delený, v hornej červenej polovici je zlatý vyrastajúci lev, v dolnej zlatej sú tri červené ruže. Klenotom je spomenutý vyrastajúci lev.



### **Erb obce Ťapešova**



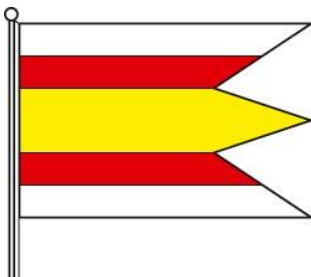
V červenom štíte zlatý lev, držiaci zlatú ružu so striebornou stonkou a listami. Zlatú farbu možno nahradiť aj žltou, striebornú bielou. Pri čierno – bielom zobrazení možno zlatú farbu znázorniť jemným bodkovaním, striebornú ako čistú a červenú zvislým šrafovaním.

### **Pečať obce Ťapešova**



Pečať je okrúhla, uprostred s obecným symbolom a kruhopisom OBEC ŤAPEŠOVO.

### **Vlajka obce Ťapešova**



Vlajka pozostáva z piatich pozdĺžnych pruhov vo farbách bielej (1/6), červenej (1/6), žltej (2/6), červenej (1/6) a bielej (1/6). Vlajka má pomer strán 2/3 a ukončená je tromi cípmi, t.j. dvomi zástrihmi siahajúcimi do tretiny listu vlajky.

**Znak, vlajka a pečať obce** predstavujú trojicu jej základných symbolov. Od nich možno odvodiť ďalšie.



## 1.2 Demografia

Obec Ľapušnica, z hľadiska počtu obyvateľov, patrí medzi menšie obce s celkovým počtom do 1000 obyvateľov (veľkostná kategória 500 – 1000 obyvateľov).

Budúcnosť obce určuje jej demografický vývoj, ktorý výhľadovo prezentuje možnosti rozvoja bývania vytvorením nových stavebných pozemkov a tým ďalší nárast počtu obyvateľov. Koncom roka 2000 v obci žilo 577 obyvateľov. Hustota obyvateľov dosahuje hodnotu 94 obyvateľov na km<sup>2</sup> (pre porovnanie celoslovenský priemer je 110 obyvateľov na km<sup>2</sup>).

Ak porovnáme analýzy demografického vývoja, je zrejmé, že za posledných pätnásť rokov je zaznamenaný pozitívny trend nárastu počtu obyvateľov (tabuľka 3). Najvyšší počet obyvateľov je evidovaný v roku 2015.

Výhľadový stav vývoja počtu obyvateľov obce Ľapušnica počíta s optimálne pozitívnym variantom nárastu počtu obyvateľov, čo je vzhľadom na doterajší demografický vývoj možné považovať za pravdepodobné a reálne.

**Tabuľka 3 - Počet obyvateľov, vývoj počtu**

Rok	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Počet	580	602	615	613	628	630	641	644
Rok	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Počet	650	656	659	672	687	688	698	708

Zdroj: Štatistický úrad SR

Dôležitým faktorom pre rozvoj každej obce je počet obyvateľstva a vývoj počtu obyvateľstva. Ako vidíme z tabuľky č. 3 demografická krivka v obci Ľapušnica stúpa, za sledované obdobie t. j. od r. 2001 do roku 2016 počet stúpol o 128 obyvateľov.

### Veková štruktúra obyvateľstva

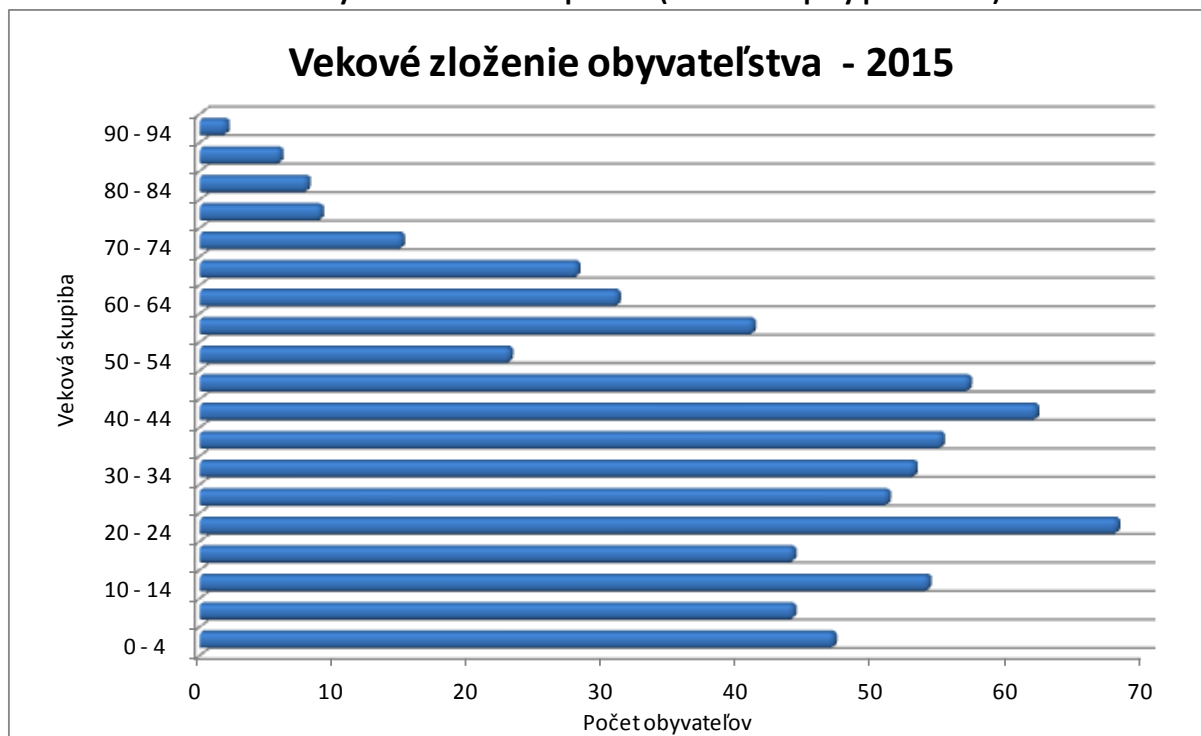
**Tabuľka 4 - Veková štruktúra obyvateľstva obce Ľapušnica (vekové skupiny po 5 rokov)**

Veková skupina	Počet	Veková skupina	Počet
0 – 4	47	45 - 49	57
5 – 9	44	50 - 54	23
10 – 14	54	55 - 59	41
15 – 19	44	60 - 64	31
20 – 24	68	65 - 69	28
25 – 29	51	70 - 74	15
30 – 34	53	75 - 79	9
35 – 39	55	80 - 84	8

Zdroj: Štatistický úrad SR



Graf č.2 Vekové zloženie obyvateľstva obce Ťapešovo (vekové skupiny po 5 rokov)



Zdroj: Štatistický úrad SR

Najviac obyvateľov je zastúpených v skupine od 20 – 24 rokov, 68 obyvateľov. Nasleduje skupina obyvateľov v predproduktívnom veku 10 -14 roční, 54 obyvateľov.

Veková štruktúra obyvateľstva sa sleduje aj podľa produktívnych vekových skupín. Pri tejto štruktúre môžeme obyvateľstvo rozdeliť do troch základných skupín:

- Predproduktívny vek od 0 – 14 rokov
- Produktívny vek od 15 – 64 rokov
- Poproduktívny vek od 65 +
- Produktivita obyvateľstva

Tabuľka 5 - Veková štruktúra obyvateľstva podľa produktívnych vekových skupín

Predproduktívny vek	Produktívny vek		Poproduktívny vek	Spolu
	Muži	Ženy		
145	247	238	68	698
20,77%	35,39%	34,10%	9,74%	100%

Zdroj: Štatistický úrad SR

Tendencie vo vývoji počtu obyvateľov sú významnou mierou ovplyvnené aj vekovou štruktúrou obyvateľov (tabuľka 4 a 5). Graf č. 3 poukazuje percentuálne na vekovú štruktúru obyvateľstva. Najväčšiu skupinu až 69,48% tvoria obyvatelia v produktívnom veku. Tento výrazný podiel produktívneho obyvateľstva sa neskôr premietne do negatívnych bilancií poproduktívneho veku.



V roku 2015 z celkového počtu obyvateľov tvoril podiel vekovej štruktúry obyvateľov do 14 rokov len 9,74 %, zatiaľ čo poproduktívna zložka predstavovala 20,77%.

### Prirodzený prírastok – migrácia obyvateľstva

Ukazovatele bilancie obyvateľstva sú prezentované vnútornými prirodzenými pohybmi uvedenými v tabuľke 6. Počet narodených obyvateľov má v sledovanom období kolísavý charakter. Najmenej detí sa narodilo v roku 2000, 2006 len po 4 deti a v roku 2014 sa narodilo 5 detí. V ostatných rokoch sa počet narodených detí pohybuje od 7 do 13 detí. Počet zomrelých obyvateľov od roku 2000 neklesá, ale ani nespúša. V roku 2001 zomrelo 9 obyvateľov, čo je za analyzované obdobie najvyšší počet.

Celkový stav prirodzeného prírastku má, oproti rokom minulým, mierne stúpajúci charakter. Dôsledkom tohto javu sú celkové spoločenské a sociálne zmeny (zvýšené životné náklady, finančná nedostupnosť bývania, atď.).

Tabuľka 6 - Prirodzený prírastok – migrácia obyvateľstva

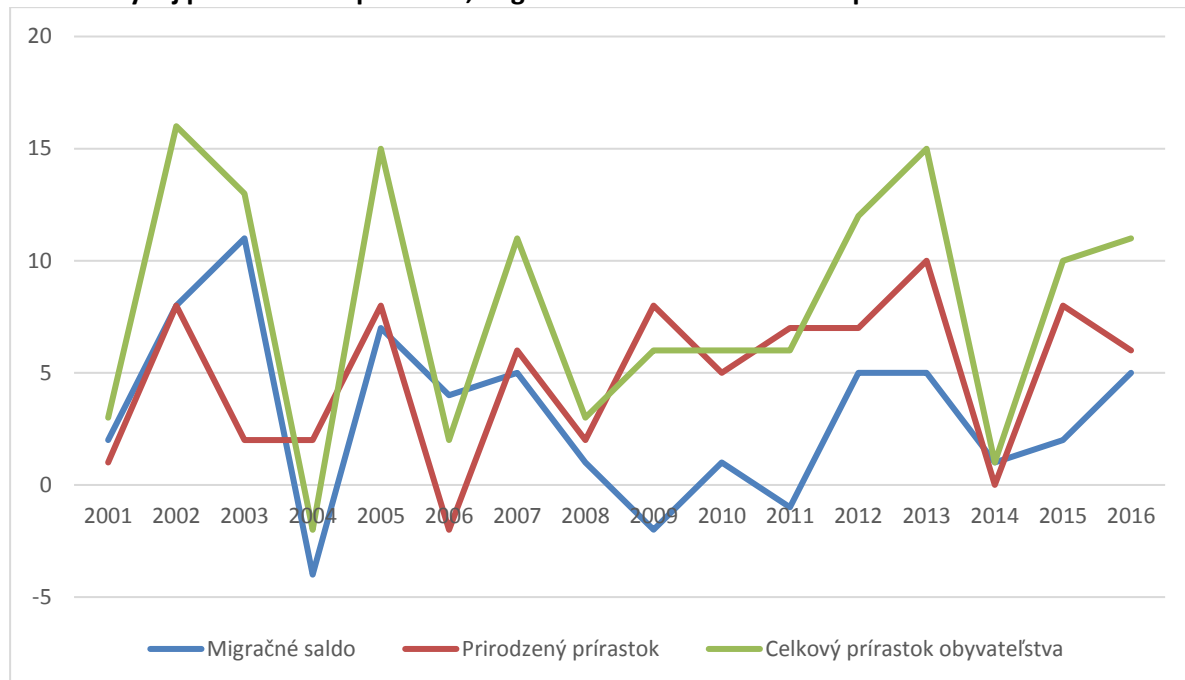
Rok	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Priťahovaní	4	15	15	5	12	12	10	4
Vystahovaní	2	7	4	9	5	8	5	3
<b>Migračné saldo</b>	<b>2</b>	<b>8</b>	<b>11</b>	<b>-4</b>	<b>7</b>	<b>4</b>	<b>5</b>	<b>1</b>
Narodení	10	10	8	7	11	4	9	8
Zomrelí	9	2	6	5	3	6	3	6
<b>Prirodzený prírastok</b>	<b>1</b>	<b>8</b>	<b>2</b>	<b>2</b>	<b>8</b>	<b>-2</b>	<b>6</b>	<b>2</b>
<b>Celkový prírastok obyvateľstva</b>	<b>3</b>	<b>16</b>	<b>13</b>	<b>-2</b>	<b>15</b>	<b>2</b>	<b>11</b>	<b>3</b>
Rok	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Priťahovaní	10	11	5	17	15	6	10	9
Vystahovaní	12	10	6	11	10	5	8	4
<b>Migračné saldo</b>	<b>-2</b>	<b>1</b>	<b>-1</b>	<b>5</b>	<b>5</b>	<b>1</b>	<b>2</b>	<b>5</b>
Narodení	13	8	13	10	11	5	11	9
Zomrelí	5	3	6	3	1	5	3	3
<b>Prirodzený prírastok</b>	<b>8</b>	<b>5</b>	<b>7</b>	<b>7</b>	<b>10</b>	<b>0</b>	<b>8</b>	<b>6</b>
<b>Celkový prírastok obyvateľstva</b>	<b>6</b>	<b>6</b>	<b>6</b>	<b>12</b>	<b>15</b>	<b>1</b>	<b>10</b>	<b>11</b>

Zdroj: Štatistický úrad SR

Lepšiu situáciu prezentujú hodnoty migračného salda/prírastku/úbytku. Na základe prezentovaných údajov je zrejmé, že nárast počtu obyvateľov v obci generuje aj vyšší počet priťahovaných obyvateľov. Vývoj vnútorných demografických ukazovateľov vyjadrujú nasledujúce grafy 5 a 6.

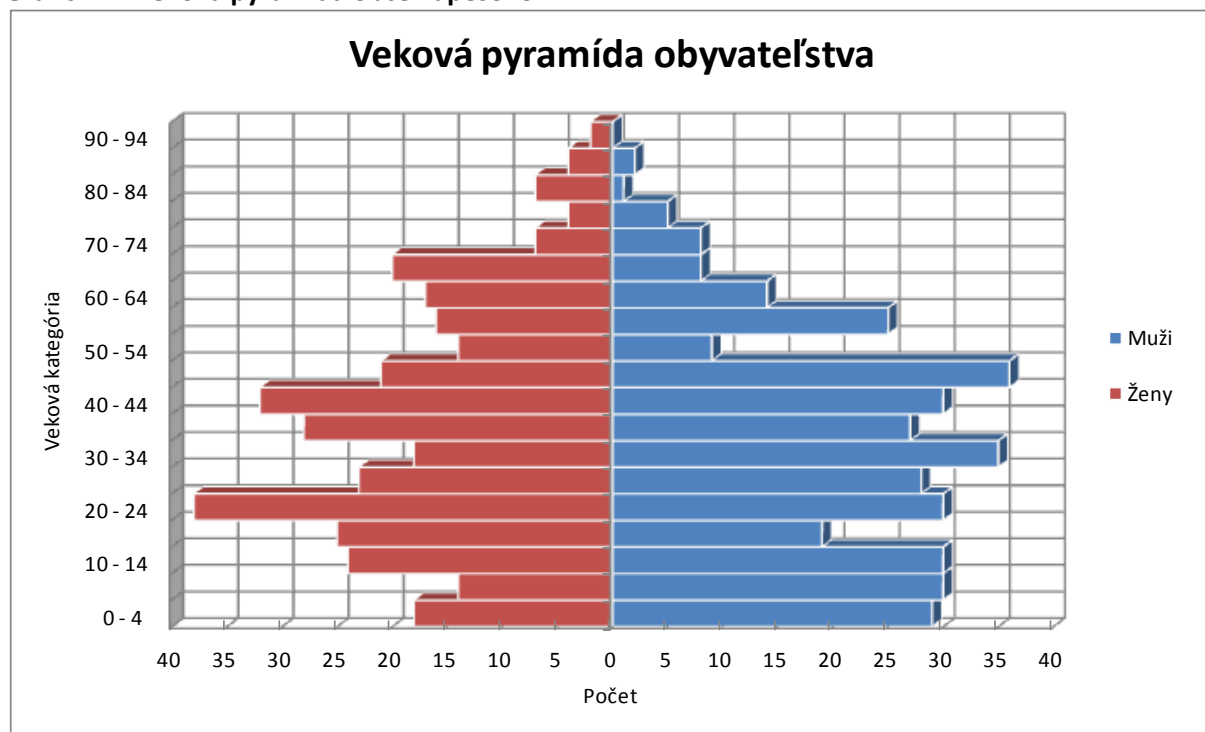


**Graf 3 – Vývoj prirodzeného prírastku, migračného salda a celkového prírastku v rokoch 2000 - 2016**



Zdroj: Štatistický úrad SR

**Graf č. 4 – Veková pyramída obce Ťapešovo**



Zdroj: Štatistický úrad SR



## Vzdelanostná úroveň obyvateľstva

Dôležitým sociálnym ukazovateľom hodnotenia kvality populácie je vzdelanostná úroveň obyvateľstva. V tomto prípade, na základe údajov prezentovaných v tabuľke 7, vzdelanostná štruktúra obyvateľov odzrkadľuje typický trend patriaci vidieckym oblastiam. Dôkazom je 46,12 % zastúpenie obyvateľov so základným vzdelaním, učňovským vzdelaním stredným odborným bez maturity, nie je tu ešte započítaná skupina obyvateľstva bez školského vzdelania 21,92%. Uvedenú štruktúru dopĺňajú obyvatelia s úplným stredným učňovským vzdelaním a úplným stredným odborným vzdelaním s maturitou (19,18 %). Obyvatelia s vysokoškolským vzdelaním tvoria len 5,63%-nú skupinu obyvateľstva.

Tabuľka 7 - Najvyššie dosiahnuté vzdelanie

Najvyššie dosiahnuté vzdelanie	Počet	% vyjadrenie	Najvyššie dosiahnuté vzdelanie	Počet	% vyjadrenie
Základné	103	15,68%	Vyššie odborné vzdelanie	4	0,61%
Učňovské (bez maturity)	105	15,98%	Vysokoškolské bakalárske	13	1,98%
Stredné odborné (bez maturity)	95	14,46%	Vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorské	37	5,63%
Úplné stredné učňovské (s maturitou)	34	5,18%	Vysokoškolské doktorandské	5	0,76%
Úplné stredné odborné (s maturitou)	92	14,00%	Bez školského vzdelania	144	21,92%
Úplné stredné všeobecné	21	3,20%	Nezistené	4	0,61%

Zdroj: Štatistický úrad SR, SODB 2011

Percentuálny podiel vysokoškolákov v porovnaní s celoslovenským priemerom (8 %) je nižší, dosahuje len 5,63 %. Podľa údajov uvedených v tabuľke 7 najvyšší počet vysokoškolákov má ukončené univerzitné vzdelanie.

## Národnostné zloženie obyvateľstva

Z hľadiska národnostného zloženia je možné považovať obec za etnograficky homogénnu, nakoľko podľa údajov uvedených v tabuľke 8 podiel slovenskej národnosti tvorí 98,63 %. K českej národnosti sa hlásia 3 obyvatelia, maďarskú národnosť predstavuje 1 občan, svoje zastúpenie tu majú obyvatelia hlásiaci sa k ukrajinskej a poľskej národnosti.

Tabuľka 8 - Národnostné zloženie obyvateľstva

Národnosť	Slovenská	Maďarská	Ukrajinská	Česká	Poľská
Počet	648	1	2	3	1
Percentuálne vyjadrenie	98,63%	0,15%	0,30%	0,46%	0,15%

Zdroj: Štatistický úrad SR, SODB 2011



## Vierovyznanie

V religióznej štruktúre obyvateľstva dominuje rímsko-katolícke vierovyznanie (97,87 %). Postavenie iných náboženstiev odráža historický vývoj daného územia (tabuľka 9). Svoje zastúpenie v obci majú obyvatelia hlásiaci sa k pravoslávnej cirkvi 0,30%. Bez vyznania je 0,76 % obyvateľov.

**Tabuľka 9 - Vierovyznanie obyvateľov obce Ťapešovo**

Vyznanie	Počet	% vyjadrenie
Rímskokatolícka cirkev	643	97,87%
Pravoslávna cirkev	2	0,30%
Bez vyznania	5	0,76%
Nezistené	7	1,07%

Zdroj: Štatistický úrad SR, SODB 2011

## 1.3 Hospodárstvo

Kvalitné podnikateľské zázemie je prvoradým predpokladom pre generovanie pracovných príležitostí priamo v obci a zároveň pre možnosti rozširovania spektra služieb pre obyvateľov. Medzi najvýznamnejších poskytovateľov služieb sú predajne potravín i spotrebného tovaru v obci. Na základe analýzy, ak porovnáme celkový počet ekonomických subjektov pôsobiach v obci v období 2002-2007, pozorujeme pozitívny trend ekonomického vývoja. Ekonomickú vyspelosť každej obce charakterizuje najmä primárny a sekundárny sektor. Primárny sektor predstavujú súkromne hospodáriaci roľníci.

Roľnícke družstvo Vavrečka Ťapešovo – je najväčším zamestnávateľom v obci a tiež najvýznamnejšia poľnohospodárska výroba. Za účelom jeho ďalšieho rozvoja bude potrebné postupne obnoviť technický park, ktorý síce prebieha, ale nedostatočnom tempe. Investície sú taktiež potrebné do budov a stavieb, či už do výstavby nových alebo do rekonštrukcie existujúcich, ktorých cieľom je racionalizácia a skvalitnenie výrobného procesu v družstve.

Vzhľadom na veľký potenciál využitia poľnohospodárskej pôdy a osobitne trvalých trávnatých porastov a k tradícii obhospodarovania poľnohospodárskej pôdy bude treba vytvoriť podmienky a príležitosti pre mladých farmárov.

### Sekundárny sektor - firmy so sídlom v Ťapešove:

- Plastik, s. r. o. Ťapešovo – predajňa spotrebného tovaru na kanalizáciu, vodovod, sanita
- Aquqor – predajňa domácich vodární, záhradné a kalové čerpadlá
- Oprava a montáž chladničiek
- Píla Ťapešovo – Jozef Gavenda
- MIRUTOMI – veľkoobchod s ovocím a zeleninou
- Stolárstvo od A po Z
- Hostinec u Fera
- Foto Alenka Ťapešovo
- Janka foto
- Približovanie ťažba dreva
- BAR Monika
- Agro Robo
- COOP Jednota



- Urbarialisti obce Tápěšovo
- Autoservis

Tabuľka 10 - Počet právnych subjektov so sídlom v Tápěšove

Názov ukazovateľa	Rok 2012
Právne subjekty v Registri organizácií	58
Právnické osoby spolu	9
Podniky	4
Obchodné spoločnosti	2
Akciové spoločnosti	0
Spol. s r.o.	2
Družstvá	1
Šátne podniky	0
Obecné podniky	x
Org. zložky zahr. Osôb	0
Ostatné ziskovo orient. Jednotky	1
Neziskové inštitúcie – spolu	5
Neziskové inštitúcie – rozpočtové	1
Neziskové inštitúcie – príspevkové	0
Neziskové inštitúcie – ostatné	4
Fyzické osoby – podnikatelia	49
Fyzické osoby podnikatelia – živnostníci	43
Fyzické osoby - podnikatelia - slobodné povolania	2
Fyz. osoby - podnikatelia - samostatne hospodáriaci roľníci	4
Počet podnikov v súkromnom sektore – spolu	4
Počet podnikov v súk. sektore -v medzinár.vlast. s prevaž. súk.s.	0
Počet podnikov v súkromnom sektore - v zahraničnom vlastníctve	0
Počet podnikov v súkromnom sektore - družstevnom vlastníctve	1
Počet podnikov vo verejnom sektore	0

Zdroj: Štatistický úrad SR, MOŠ 2012

Dôležitým pre stabilizáciu ekonomického aktívneho obyvateľstva v obci je i rozvoj činností v oblasti cestovného ruchu, keďže obec Tápěšovo sa nachádza v blízkosti atraktívnych prírodných oblastí – podporiť rozvoj remeselnej tradičnej výroby, výroby z mlieka a pod. Dôležité bude tiež zabezpečiť rozvoj technickej infraštruktúry v obci a vytvoriť predpoklady pre rozvoj zamestnanosti – predovšetkým podporovať rozvoj drobných prevádzok.

V obci pracuje občianske združenie NEVOLAJKA – aktivity v oblasti športu, vzdelávanie, charita, voľnočasové aktivity pre deti a mládež a pod.



## Obchod a pohostinstvo

Maloobchodná sieť je zastúpená dvoma predajňami s potravinársky sortimentom. V obci sa nachádzajú dve pohostinstva. Jedno zariadenie poskytuje údržbu a opravu motorových vozidiel.

Tabuľka 11 - Obchod a pohostinstvo v obci Ťapešovo

Názov ukazovateľa	Rok 2012
Predajne potravinár. tovaru, supermarkety a predajne zmiešaného t	2
Predajne potravinárskeho tovaru - supermarkety	0
Predajne zmiešaného tovaru	0
Obchodné domy, nákupné strediská a hypermarkety	0
Obchodné domy a nákupné strediská - z toho hypermarkety	0
Pohostinské odbytové strediská	2
Predajne nepotravinárskeho tovaru	0
Predajne pohonných látok	0
Predajne motorových vozidiel	0
Zariadenia pre údržbu a opravu motorových vozidiel	1
Predajne súčiastok a príslušenstva pre motorové vozidlá	0
Zariadenia pre predaj, údržbu a opravu motocyklov, mopedov a prísl.	0

Zdroj: Štatistický úrad SR, MOŠ 2012

**Verejné stravovanie**, pre deti ZŠ a MŠ, poskytuje stravovanie školská jedáleň. Iný verejný spravovateľ nie je, bolo by potrebné podporiť v obci (napr. súkromná sféra) zariadenie aspoň jedného zariadenia, poskytujúce verejné stravovanie.

**Verejné ubytovanie** sa v obci neposkytuje.

Tabuľka 12 - Organizačná štruktúra hospodárstva obce Ťapešovo

Názov ukazovateľa	Rok 2012
Právne subjekty v Registri organizácií	58
Právnické osoby spolu	9
Podniky	4
Obchodné spoločnosti	2
Akciové spoločnosti	0
Spol. s r.o.	2
Družstvá	1
Šátne podniky	0
Obecné podniky	x
Org. zložky zahr. osôb	0
Ostatné ziskovo orient. jednotky	1
Neziskové inštitúcie - spolu	5
Neziskové inštitúcie - rozpočtové	1
Neziskové inštitúcie - príspevkové	0
Neziskové inštitúcie - ostatné	4
Fyzické osoby - podnikatelia	49



Fyzické osoby podnikatelia - živnostníci	43
Fyzické osoby - podnikatelia - slobodné povolania	2
Fyz. osoby - podnikatelia - samostatne hospodáriaci roľníci	4
Počet podnikov v súkromnom sektore - spolu	4
Počet podnikov v súk. sektore -v medzinár.vlast. s prevaž. súk.s.	0
Počet podnikov v súkromnom sektore - v zahraničnom vlastníctve	0
Počet podnikov v súkromnom sektore - družstevnom vlastníctve	1
Počet podnikov vo verejnom sektore	0

Zdroj: Štatistický úrad SR, MOŠ 2012

Tabuľka 13 - Subjekty podľa vybraných ekonomických činností Tápěšovo

Názov ukazovateľa	Rok 2012
Odvetvová štruktúra hosp.: subjekty za územie spolu (01-99)	58
Subjekty v poľnohospodárstve,lesníctve,rybolove (SK NACE 01-03) A	7
Subjekty v ťažbe a dobývaní (SK NACE 05-09) B	0
Subjekty v priemyselnej výrobe (SK NACE 10-33) C	8
Subjekty v dodávke el.,plynu,pary a studen.vzduchu (SK NACE 35) D	0
Subjekty v dodávke vody;odvode odpad.vôd,odpadoch (SKNACE36-39) E	0
Subjekty v stavebníctve (SK NACE 41-43) F	22
Subjekty vo veľko.a maloobchode;oprave mot.voz.(SK NACE 45-47) G	8
Subjekty v doprave a skladovaní (SK NACE 49-53) H	1
Subjekty v ubytovacích a stravovacích službách (SK NACE 55-56) I	3
Subjekty v informáciách a komunikáciách (SK NACE 58-63) J	0
Subjekty vo finančných a poisťovacích činnostiach(SK NACE 64-66)K	2
Subjekty v činnostiach v oblasti nehnuteľností (SK NACE 68) L	1
Subjekty v odborných,vedeckých a tech.činnostiach(SK NACE 69-75)M	1
Subjekty v administrat. a podporných službách (SK NACE 77-82) N	1
Subjekty vo verej.správe a obrane; povin.soc.zabezpeč.(SKNACE84)O	1
Subjekty vo vzdelávaní (SK NACE 85) P	0
Subjekty v zdravotníctve a sociálnej pomoci SK NACE 86-88 Q	0
Subjekty v umení, zábave a rekreácii (SK NACE 90-93) R	1
Subjekty v ostatných činnostiach (SK NACE 94-96) S	2
Subjekty v činnostiach domácností ako zamestnávateľ. (SKNACE97-98)T	0
Subjekty v činnostiach exterit.organizácií a združení(SK NACE99)U	0

Zdroj: Štatistický úrad SR, MOŠ 2012

Tabuľka 14 - Obyvateľstvo ekonomicky aktívne podľa pohlavia, dochádzky do zamestnania a odvetvia ekonomickej činnosti

Odvetvie ekonomickej činnosti	Ekonomicky aktívne osoby			
	muži	ženy	spolu	z toho dochádza do zamestnania
Pestovanie plodín a chov zvierat, poľovníctvo a služby s tým súvisiace	10	9	19	18
Lesníctvo a ťažba dreva	5	0	5	5



Dobývanie kovových rúd	1	0	1	1
Výroba textilu	1	1	2	1
Výroba odevov	0	8	8	6
Spracovanie dreva a výroba výrobkov z dreva a korku okrem nábytku; výroba predmetov zo slamy a prúteného materiálu	12	0	12	12
Výroba výrobkov z gumy a plastu	1	2	3	2
Výroba ostatných nekovových minerálnych výrobkov	2	0	2	1
Výroba a spracovanie kovov	2	0	2	2
Výroba kovových konštrukcií okrem strojov a zariadení	3	1	4	4
Výroba počítačových, elektronických a optických výrobkov	1	5	6	3
Výroba elektrických zariadení	3	3	6	5
Výroba strojov a zariadení i. n.	26	3	29	26
Výroba motorových vozidiel, návesov a prívesov	5	21	26	24
Výroba nábytku	1	0	1	1
Výstavba budov	21	0	21	21
Inžinierske stavby	2	0	2	2
Špecializované stavebné práce	18	1	19	17
Veľkoobchod a maloobchod a oprava motorových vozidiel a motocyklov	2	1	3	2
Veľkoobchod, okrem motorových vozidiel a motocyklov	10	1	11	11
Maloobchod okrem motorových vozidiel a motocyklov	7	15	22	21
Pozemná doprava a doprava potrubím	4	1	5	5
Poštové služby a služby kuriérov	0	2	2	2
Ubytovanie	2	0	2	2
Činnosti reštaurácií a pohostinstiev	5	6	11	11
Počítačové programovanie, poradenstvo a súvisiace služby	1	0	1	1
Informačné služby	1	0	1	1
Finančné služby, okrem poistenia a dôchodkového zabezpečenia	2	1	3	3
Poistenie, zaistenie a dôchodkové zabezpečenie okrem povinného sociálneho poistenia	1	1	2	2
Činnosti v oblasti nehnuteľností	1	0	1	1
Právne a účtovnícke činnosti	0	1	1	1
Vedenie firiem; poradenstvo v oblasti riadenia	2	0	2	2
Vedecký výskum a vývoj	1	0	1	1
Administratívne, pomocné kancelárske a iné obchodné pomocné činnosti	0	1	1	1
Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	11	11	22	18
Vzdelávanie	3	7	10	10
Zdravotníctvo	4	7	11	8



Starostlivosť v pobytových zariadeniach (rezidenčná starostlivosť)	0	1	1	0
Športové, zábavné a rekreačné činnosti	0	1	1	1
Činnosti členských organizácií	0	2	2	1
Oprava počítačov, osobných potrieb a potrieb pre domácnosti	1	0	1	1
Nezistené	5	5	10	4
<b>Spolu</b>	<b>177</b>	<b>118</b>	<b>295</b>	<b>261</b>

Zdroj: Štatistický úrad SR, SODB 2011

#### **1.4 Občianska vybavenosť a sociálna infraštruktúra**

Obec Ťapešovo, v zmysle zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky, v roku 2002 zriadila rozpočtovú organizáciu – Základná škola s materskou školou v Ťapešove. Súčasťou tejto organizácie je aj MŠ a Školský klub detí.

##### **Materská škola**

Prvá **materská škola** bola zriadená v roku 1951 pre deti vo veku 3 až 7 rokov. Bola umiestnená v súkromnom dome. V ďalšom období bola MŠ umiestnená vo viacerých domoch a niekoľkokrát sa sťahovala či už do budovy ZDŠ alebo bytovky JRD. S výstavbou novej MŠ sa začalo v roku 1977 a ukončená bola v roku 1983.

V roku 2013 obec obnovila, za pomoci sponzorov a dobrovoľníkov sociálne zariadenia a v rámci finančných možností obce bola prevedená, úprava detského ihriska pre najmenších. Ihrisko má len základné vybavenie. Do budúcnosti bude nutné rozšírenie areálu a dobudovať detské ihrisko. V materskej škole je zriadená jedna trieda s celodennou prevádzkou. V súčasnosti je navštevuje 23 detí (tab. 16). V obci Ťapešovo je kladný demografický vývoj a v budúcnosti bude potrebné a nutné zvýšiť kapacitu detí v MŠ a uvažovať o prístavbe s novými triedami a sociálno-hygienickým zariadením.

**Základná škola** v obci je malotriedna. Vyučuje sa v dvoch ročníkoch. Ročníky sú zlúčené 1. a 4. ročník, 2. a 3. ročník. Školu navštevuje 33 detí (tab. 16). V roku 2011 prešla budova základnej školy rekonštrukciou, pribudli nové miestnosti ako zborovňa, počítačová miestnosť a jedáleň. V roku 2013 bola budova ZŠ zateplená. I keď sa podarilo obci ZŠ zlepšiť podmienky na výchovno-vzdelávací proces, nie je celkovo vyriešený problém s kapacitou. Chýbajú kabinety, doplnkové miestnosti a vzhľadom k zvyšujúcemu sa počtu narodených detí treba počítať s novými triedami. V roku 2015 bola prevedená revitalizácia školského dvora – boli vybudované chodníky, altánok a malé trávnaté ihrisko. Problémom je však malá výmera školského dvora a chýbajúca telocvičňa. Do budúcnosti sa počíta so zvýšením bezpečnosti v školskom areáli, inštalácia nových prvkov na športové a voľnočasové aktivity.

**Tabuľka 15 - Školstvo – obec Ťapešovo 2016**

Typ zariadenia	Materská škola	Základná škola 1 – 4 ročník
Počet	1	1
Počet detí	21	34

Zdroj: Štatistika obce

Okrem školského klubu, mimoškolské aktivity zastrešuje aj občianske združenie NEVOLAJKA. Deti sa môžu všestranne rozvíjať v niekoľkých krúžkoch. V súčasnosti tieto aktivity prebiehajú v budove ZŠ – vo viacúčelovej miestnosti. Športové aktivity detí majú možnosť rozvíjať na multifunkčnom ihrisku,



ktoré sa nachádza pri futbalovom ihrisku. Na základe doterajšieho vývoja a analýzy sa očakáva, že rozvoj v tejto oblasti sa bude všestranne orientovať na podporu vzdelávania a športu.

**Školská jedáleň** je v súčasnosti postačujúca, ale pri súčasnom trende a vývoji bude potrebné počítať s celkovou rekonštrukciou, vrátane modernizácie kuchyne.

**Požiarňa zbrojnica** – obec budovu čiastočne zrekonštruovala a slúži svojmu účelu. Pre potreby obce by však bolo potrebné, zo zdrojov EÚ resp. z iných zdrojov, požiarnu zbrojnicu obnoviť.

**Dobrovoľný hasičský zbor** – Tápšovskí dobrovoľní hasiči každoročne usporadúvajú súťaž o „Putovný pohár starostu obce“, zúčastňujú sa okresných súťaží. V roku 2015 získali z MV SR nové hasičské auto. Taktiež bolo obnovené materiálo-technické zabezpečenie DHZ.

#### **Klubovne pre kultúrnu a záujmovú činnosť**

V obci sa zariadenia tohto typu nenachádzajú, napriek tomu, že obec by ich mala pre svojich obyvateľov poskytnúť. Vzhľadom k tomu, že obec nemá v súčasnosti vhodné priestory a ani vhodný pozemok pre ich zriadenie navrhujeme vytvoriť aspoň provizórnu klubovňu v priestoroch kultúrneho domu.

#### **Zdravotníctvo**

Zdravotná starostlivosť v obci absentuje. Tápšov je pričlenené k Obvodnému zdravotnému stredisku Lokca, ktorá je vzdialená 3,9 km. Zdravotnú starostlivosť tam poskytujú viaceré ambulancie:

- Ambulancia praktického lekára pre dospelých – MUDr. Pančuchár
- Amulancia praktického lekára pre dospelých – MUDr. Melek
- Kožná ambulancia – MUDr. Buknová
- Gynekologická ambulancia – MUDr. Plevová
- Zubná ambulancia- MUDr. Ostrihoňová
- Zubná ambulancia – MUDr. Skalák
- Detská ambulancia – MUDr. Topoľančíková

V budove Obvodného zdravotného strediska sa nachádza aj Lekáreň ASTRA a pracovisko zubnej techniky. Nemocnica s poliklinikou sa nachádza v Námestove, je vzdialená 6,1 km.

Na základe analýzy doterajšieho stavu a vývoja a vzhľadom ku krátkej vzdialenosti či už Obvodného zdravotného strediska alebo Nemocnice s poliklinikou. Občania očakávajú, že rozvoj zdravotnej starostlivosti sa bude orientovať na ďalšie poskytovanie zdravotnej starostlivosti pre deti a dospelých a budovanie polikliniky v Námestove.

#### **Sociálne zabezpečenie**

Obec pre svojich obyvateľov poskytuje opatrovateľskú službu. Iné formy sociálnych služieb rieši operatívne, podľa potreby.



## **1.5 Technická infraštruktúra**

Obec je elektrifikovaná a plynofikovaná. Obyvatelia sú napojení na verejný vodovod. Pokrytie vodovodnou infraštruktúrou je 100 %. Technický stav vodovodu je v mnohých častiach obec, nevyhovujúci a vyžaduje si rekonštrukciu. V obci je vybudovaná kanalizácia, pokrytie kanalizačnou štruktúrou je 100%. Týka sa to však iba starých ulíc, v nových lokalitách táto infraštruktúra chýba. V zlom technickom stave sa nachádza aj obecný rozhlas, ktorého ústredňa je umiestnená v budove obecného úradu. Do budúcnosti sa ráta s modernizáciou a celkovou rekonštrukciou obecného rozhlasu.

### **Zásobovanie zemným plynom**

Zásobovanie obce Ťapešovo zemným plynom je s výstupným tlakom 10 kPa do STL plynovodov z PE o PN 25 kPa. Nadradenou rozvodnou sústavou je plynovod prechádzajúci od mesta Trstená o menovitom tlaku 40 kPa a DN 200. Uvedený plynovod prechádza v smere sever - juh v smere na obec Ťapešovo. Pre rodinné domy a nízkopodlažné objekty bez centrálnej dodávky tepla a teplej vody je komplexné používanie plynu pre potreby vykurovania, ohrevu teplej vody a varenia. Plynové vykurovanie má obvykle formu ústredného vykurovania, len výnimočne sa realizuje samostatnými plynovými pecami. V objektoch občianskej vybavenosti a drobného priemyslu sa zemný plyn používa na vykurovanie, ohrev teplej vody a technologické potreby. S plánovanou IBV v lokalitách Dolina, Kajankovo, Ježičky, Mareckého pľac, Dielnica a Laz je potrebné rozšírenie sietí zemného plynu aj do týchto lokalít.

### **Zásobovanie teplom**

Obec je v súčasnosti plne plynofikovaná, okrem nových lokalít, v ktorých je plánovaná IBV. V dôsledku vysokej ekonomickej náročnosti je zastúpenie domácností vykurovaných prostredníctvom zemného plynu nedostatočné. Zásobovanie teplom je decentralizované do malých domových a individuálnych kotolní, časť bytov je vykurovaná pecami. Za rozvojový zámer považujeme kvalitatívnu zmenu používaného paliva. V súčasnosti sa na vykurovanie obytných domov z väčšej miery využíva zemný plyn - 25 %. Pri riešení spôsobu zásobovania teplom v riešenom území bude potrebné vychádzať z prioritných funkcií obce, ktorými sú obytná funkcia. Zachovanie čistoty ovzdušia v celom území si vyžaduje použitie ušľachtilých médií akými je elektrická energia a zemný plyn. Elektrická energia v obci je využívaná na 15 %, až na 60 % sú obydlia vykurované pevnými palivami. Ak chceme chrániť životné prostredie a ovzdušie tento pomer je nutné zmeniť a plynofikácia previesť aj v nových lokalitách IBV - Dolina, Kajankovo, Ježičky, Mareckého pľac, Dielnica a Laz je potrebné rozšírenie sietí zemného plynu aj do týchto lokalít.

### **Elektrická sieť**

Obec Ťapešovo je napojená na el. energiu vzdušnou VN linkou smerujúcou od mesta Námestovo. Sú vedené vonkajší západným okrajom od exist. zástavby. Z uvedenej VN linky sú na odbočky napojené transformátorové stanice (TS) ako koncové. Vedenia sú vzdušné, čiastočne v zemnej kabeláži pri novej rodinnej výstavbe. Počet trafostaníc je 5. Exist. NN rozvody obce sú vzdušné, napájané z uvedených TS. Súčasne rozvody postačujú len pre terajšiu zástavbu. Exist. NN rozvody obce sú vzdušné, napájané z uvedených TS. Pre IBV je potrebné vybudovať nové VN a NN káblové rozvody a príslušné TS do lokalít Dolina, Kajankovo, Ježičky, Mareckého pľac, Dielnica a Laz.

### **Verejné osvetlenie**

Verejné osvetlenie v obci bolo rekonštruované v roku 2015. Rekonštrukcia s výmenou svietidiel prebehla iba na existujúcom verejnom osvetlení. Ovládanie VO je centrálné. Do budúcnosti sa odporúča budovať verejné osvetlenie aj v nových uliciach kde je plánovaná, resp. kde už prebieha



individuálna bytová výstavba a to v lokalitách Dolina, Kajankovo, Ježičky, Mareckého pľac, Dielnica a Laz.

#### **Zásobovanie pitnou vodou**

Obec Ťapešovo je zásobovaná vodou z verejného vodovodu. V obci je vybudovaná rozvodná vodovodná sieť celoplošne. Vodovodná sieť je vybudovaná z materiálu PVC a liatinových rúr. Pokrytie vodovodnou infraštruktúrou v obci je na 100 % v existujúcich starších uliciach. Prioritou obce je rozšíriť vodovodnú sieť a poskytnúť zásobovanie vodou aj do nových vznikajúcich ulíc v lokalitách Dolina, Kajankovo, Ježičky, Mareckého pľac, Dielnica a Laz.

#### **Miestny rozhlas**

Rozhlasová ústredňa je umiestnená v budove obecného úradu. Od budovy OU je rozvod vedený na kovových stĺpoch, na ktorých sú upevnené reproduktory. Vedenie miestneho rozhlasu je vedené pozdĺž miestnych komunikácií, väčšinou súběžne s telefónnym vedením a vedením NN. Pôvodné rozvody sa ponechajú a pre nové zastavané časti sa vybuduje nové vedenie miestneho rozhlasu. Vedenie sa uloží v zemi a pre umiestnenie reproduktorov sa využijú osvetľovacie stožiare. Počíta sa aj s rozšírením miestneho rozhlasu do nových ulíc, kde prebieha IBV, v lokalitách Dolina, Kajankovo, Ježičky, Mareckého pľac, Dielnica a Laz.

#### **Odvádzanie a čistenie odpadových vôd**

Obec má vybudovaný jednotný systém odvádzania a čistenia odpadových vôd. V roku 2007 sa začali výkopové práce na kanalizácii obce, skončené boli v roku 2011. Obec bola zapojená do projektu Kanalizácia obcí Hornej Oravy zo Štrukturálnych fondov EÚ.

**Tabuľka 16 - Technická vybavenosť Ťapešovo**

Názov ukazovateľa	Rok 2016
Počet pôšt	0
Káblová televízia	nie
Verejný vodovod	áno
Verejná kanalizácia	áno
Verejná kanalizačná sieť pripojená na ČOV	áno
Rozvodná sieť plynu	áno
Stanice hasič. a záchran. zboru platené	nie
Hasičské vozidlá	áno
Obecný hasičský zbor	áno
Verejnú miesto s prístupom na Internet	nie
Mestský/obecný úrad využíva osobný počítač	áno
Mestský/obecný úrad má pripojenie na Internet	áno
Mestský/obecný úrad má vlastnú www stránku	áno

Zdroj: Štatistický úrad SR

#### **DOPRAVA**

Dopravne je obec dobre prístupná, najmä v hlavnom smere sever - juh (E-77). Uvedená medzinárodná komunikácia prechádza západným okrajom katastra obce. Okres nemá železničné spojenie. Letecké spojenie okres má.



### Cestná doprava

Cestná sieť v okolí obce je, podľa charakteru, delená na štátne cesty a miestne komunikácie ktoré obhospodaruje a spravuje obecný úrad Ťapešovo. Štátne cesty sú podľa správneho členenia rozdelené na I., II., III. triedy. Priamo katastrom obce prechádza medzinárodná komunikácia E77 prepájajúce oblasť s okresom Dolný Kubín a napájajú na hlavnú cestnú sieť prechádzajúci smerom Ružomberok. Celková dĺžka miestnych komunikácií v obci je cca. 3 km. V dôsledku zlých poveternostných vplyvov a nadmerného využívania bude v krátkom období potrebná ich čiastočná, v dlhšom časovom horizonte komplexná rekonštrukcia. Najbližšia obec v južnom smere je Lokca, od obce sú vzdialená 1,5 km po ceste I. triedy. Smerom na sever je najbližšou obcou obec Oravská Jasenica je vzdialená 2 km.

**Tabuľka 18 - Doprava Ťapešovo**

Názov ukazovateľa	Rok 2016
Autobusové linky miestneho významu (medzimestské)	9
Miestne komunikácie spolu na 1 d. m. km	3,2
z toho miestne komunikácie - bezprašné na 1 d. m. km	2,4
Mosty na miestnych komunikáciách	6
Vybudované chodníky na 1 d. m. km	0,0

Zdroj Štatistický úrad SR

## 1.6 Kultúra, šport, cestovný ruch

### *Kultúrne pamiatky Ťapešova*

**Morový cintorín** - Pochádza pravdepodobne z obdobia roku 1739, resp. z rokov 1845 a 1847. Pripomína ho železný kríž na kamennom podstavci. Nachádza sa v chotánej časti Klin nad potokom Nevolajka.

**Prícestný kríž** - Na križovatke štátnej cesty z Námestova do obce, medzi dvoma lipami, na kamennom kvádrovom sokli, stojí kvádrový kamenný stĺp. Stĺp má v spodnej časti volúty. V strede bol reliéf Panny Márie. Zakončený je rímsovou hlavicou, na ktorej je kamenný krucifix. Barokový stĺp je datovaný rokom 1772.

**Kaplnka** - Murovaná kamenná kaplnka pochádza z roku 1830. Nachádza sa v chotánej časti Nižné záhumnie na križovatke cesty ku kultúrnemu domu.

**Zvonica** - V obci bola drevená zvonica s dvoma malými zvonmi. Zvonica sa do dnešných čias nezachovala. Stála v chotánej časti Kajánkovo.

**Ľudová architektúra** - Prvé príbytky boli polozemnice - najnižší stupeň vývoja ľudového domu, čiastočne zapusteného do zeme. Druhou formou boli povrchové príbytky, postavené nad úroveň terénu. Tento druhý typ sa zachoval až do dnes. Obytné domy boli klasického trojdielneho typu. Mali izbu (prednú izbu) pitvor a komoru. Pec mala na povale na odvod dymu iba voľný otvor, neskôr sa odvádzal dym dýmnikom. Koncom 19. storočia sa ohnisko odstránilo z prednej izby, čím sa zmenila na čistú obytnú miestnosť. Drevenice sú drevené zrubové stavby s murovanou kamennou pivnicou s klenbou. Dôležitou súčasťou každej usadlosti boli hospodárske budovy. Obec Ťapešovo má typickú potočnú radovú zástavbu.



**Tabuľka 19 - Kultúra Ťapešovo**

Názov ukazovateľa	Rok 2016
Verejné knižnice vrátane pobočiek	1
Verejné knižnice - počet knižničných jednotiek spolu	1 791
Verejné knižnice - počet používateľov	188
Kultúrno osvetové zariadenia	1
Kostoly a modlitebne rímskokatolíckej cirkvi	1
<b>Cintoríny, urnové háje a rozptyl. lúčky</b>	1
<b>Cintoríny, urnové háje a rozptyl. lúčky - plocha ha</b>	0,5
<b>Domy smútku</b>	0

Zdroj: Štatistický úrad SR

**Obecná knižnica** sa nachádza v základnej škole.

**Dom smútku** – v rámci skvalitnenia života obyvateľov je potrebné uvažovať o výstavbe domu smútku v obci.

**Ťapešovské zvesti** – obec vydáva občasník – jedenkrát ročne, spravidla na začiatku roka.

**Monografia obce** – obec nemá vydanú monografiu.

### Šport

Na športové aktivity slúži obyvateľom obce jedno futbalové ihrisko a jedno viacúčelové ihrisko, na ktorom je možné hrať viac druhov športov – tenis, bedminton, futbal a pod. V nepriaznivom počasi slúži na športové aktivity viacúčelová športová miestnosť v budove ZŠ.

Do budúcnosti je potrebné vybudovať ďalšie športoviská, ľadovú plochu a rozšíriť športový areál pri škole.

**Tabuľka 17 - Šport Ťapešovo**

Názov ukazovateľa	Rok 2016
Telocvične – spolu	1
Telocvične – školské	1
Ihriská pre futbal (okrem školských)	1
Ihriská školské	0
Ihriská ostatné	1

Zdroj: Štatistika SR

### Významné kultúrne a spoločenské podujatia v obci:

- Guľášmajster – súťaž vo varení guľáša spojená s kultúrnym programom
- Deň matiek
- Deň detí
- Posedenie so seniormi
- Fašiangová zabíjačka
- Dni obce



### **Cestovný ruch**

Je to oblasť, ktorá môže výrazne zvýšiť životnú úroveň obyvateľov, znížiť nezamestnanosť avšak podobne ako v iných obciach nedostatok financií spôsobuje, že v obci sa cestovný ruch rozvíja len veľmi pomaly. Prekrásna príroda, prezentácia kultúrnych tradícií, budovanie turistických chodníkov je jednou z ciest ako rozvíjať cestovný ruch v obci.

### **1.7 Životné prostredie**

Pre zabezpečenie kvality života súčasných i budúcich generácií je nevyhnutné chrániť životné prostredie. Neustály hospodársky rast má na jednej strane negatívne dopady na kvalitu životného prostredia, na strane druhej sprísnené environmentálne normy a stimuly ponúkajú priestor pre inovácie a podnikateľské príležitosti, vedúce k zníženiu rizík a zachovaniu trvalo udržateľného rozvoja.

#### **Pôdne pomery**

Pôdny kryt je pestrý. Vo flyšových pohoriach sa tu vyskytujú hnedé lesné pôdy kambizeme, na vápencoch bradiel rendziny a vo vyšších polohách podzoly. Na nive Oravy sú nivné pôdy fluvizeme, v okolí vodnej nádrže Orava glejové pôdy a nad nimi na úpätiach pohorí ilimerizované pôdy. Miestami sa vyskytuje i rašelina.

#### **Hydrologické pomery**

Po hydrologickej stránke územie spadá do povodia rieky Oravy. Pretože nepriepustné flyšové podložie je chudobné na výskyt zdrojov podzemnej vody, aj riečna sieť katastra Tápěšova je pomerne chudobná. Predstavujú ju iba potok Nevolačka s nemenovaným ľavostranným prítokom, Adamka a Javorina, ktoré ústia do Bielej Oravy. Nad obcou v blízkosti vodojemu sa hromadí na výstupe niekoľko podsvahových pramienkov, v ktorých podloží sa vyskytujú vápnikom obohatené flyšové pieskovce, íly a ílovce. Takto sa vytvorili slatinné prameniská (Železná studnička na začiatku Zhoretín), kde sa vytvára recentný travertín - penovec. Na území obec sú známe aj sírnaté pramene (studnička „vajcovka“ pod Bučinou). Po hrebeni Oravských Beskýd, súhlasne so slovensko-poľskou hranicou, prechádza hlavne európske rozvodie medzi baltským a čiernomorským pomorím. Na tomto území sa okrem povrchových vôd a umelej vodnej plochy (vodná nádrž Orava) nachádzajú aj podpovrchové a minerálne vody. Riečna sieť opisovanej oblasti sa začala vytvárať ešte v mladších treťohorách. Dnes sa vyznačuje značnou hustotou, čo súvisí, okrem iného, s dĺžkou jej vývoja a geologickým podkladom. Predstavuje ju rieka Orava, ako hlavný tok, a jej prítoky. Orava má dve zdrojnice: Bielu Oravu a Čiernu Oravu (už iba na území Poľska), ktorých sútok bol pri obci Ústie; dnes je zaliaty vodnou nádržou Orava. Za zdrojnicu Oravy možno považovať i rieku Oravicu, lebo všetky tri toky sa stretávajú blízko seba a 56 približne rovnakej dĺžky a sily. Biela Orava sa zlieva s Juríkovým potokom a tečie smerom od JZ na SV zhodne so smerom vrstiev. Zľava preberá Zasihlianku, Klinianku, Mútňanku a Veselianku, ktoré tečú kolmo na smer vrstiev, a zľava hlavným prítokom je Hruštínka, modelujúca Hruštínske podolie. Pôvodne bola i Polhoranka prítokom Bielej Oravy, dnes sa však vlieva priamo do vodnej nádrže Orava. Ústia do nej takisto aj Poľanový a Hraničný Kriváň, pôvodne pravostranné prítoky Čiernej Oravy, ako aj Chyžník s Jelešňa, jej bývalé ľavostranné prítoky, ktoré sú dnes na určitom úseku svojho toku hraničnými tokmi. Jelešňa má najlepšie vyvinuté riečne meandre, ktoré sa najviac zachovali práve v hraničnom úseku jej toku. Oravica sa do rieky Orava vlieva pri Tvrdosíne. Jej pôvodné ústie sa pri budovaní vodnej vyrovnávacej nádrže upravilo a posunulo o niekoľko metrov smerom na juh. Rieka Orava je od Tvrdosína vlastne pokračovaním Oravice, tečie v smere od SV na JZ. Až po Párnicu preteká Oravskou vrchovinou, sledujúc tak erózo-denudačnú brázdnu v oblasti bradiel. Lokalita je súčasťou vodného diela Oravská priehrada, vybudovaného na sútoku Bielej a Čiernej Oravy, ktorého celkový akumulovaný objem je 345,878 mil. m<sup>3</sup> a rozloha je 35 km<sup>2</sup>. Hĺbka vody sa mení v závislosti od prevádzkového režimu



priehrady a pri maximálnej hladine vzdutia v nádrži dosahuje hodnoty od 0 m (brehová čiara) po 20 m v najhlbšej časti lokality.

### **Klimatické pomery**

Podnebie možno označiť ako pomerne chladné, čo jednak spôsobuje zemepisná poloha a tým daná dĺžka slnečného svitu. Charakteristickým znakom podnebia je jeho vnútrozemský charakter, pre ktorý sú typické veľké rozdiely teploty v januári a v júli. Celé územie leží z väčšej časti v chladnej oblasti. Iba dolina rieky Orava má o niečo teplejšie podnebie a patrí do mierne teplej oblasti. Najchladnejším mesiacom roka je v dlhodobom priemere január a jeho priemerné teploty kolíšu od - 4 °C do - 7 °C. Ťažší studený vzduch vypĺňa často i niekoľko dní kotliny a doliny a podmieňuje vznik hmľistého mrazivého počasia, zatiaľ čo vo vyšších polohách môže byť jasné a teplejšie počasie. Väčšiu závislosť teploty od nadmorskej výšky možno pozorovať v najteplejšom mesiaci roka - júli. Priemerná ročná teplota vzduchu v závislosti od výšky klesá; 5 až 6 °C dosahuje v doline Oravy a Oravskej kotline, 4-5 °C v Oravskej Magure. O celkovo chladnom podnebí opisovaného územia svedčí aj vysoký výskyt tzv. mrazových dní (s minimálnou dennou teplotou pod 0 °C) v roku, ktorých v nižších polohách býva priemerne 120-140 a v pohoriach 160 - 180, a nevysoký počet tzv. letných dní (s maximálnou dennou teplotou 25 °C a viac) – 20 - 30 v Oravskej kotline a doline Oravy. Územie sa vyznačuje nielen studeným, ale aj značne vlhkým podnebím. Najsuchšia je Oravská kotlina. Hlavný hrebeň Oravských Beskyd sú tiež známe bohatými zrážkami, ktorých ročný úhrn presahuje 1 200-1 400 mm. Najviac zrážok pripadá na júl, menej na zimné mesiace. Všeobecne sa dá konštatovať, že s narastajúcou nadmorskou výškou sa počet zrážok zvyšuje. Výnimku tu tvorí centrálna časť Oravskej kotliny, pretože leží v tieni vysokých pohorí. Vcelku vlhké daždivé počasie a veľká oblačnosť sú nepriaznivým faktorom pre pestovanie letnej turistiky. Lepšie podmienky poskytuje oblasť milovníkom zimnej turistiky a lyžovania. Okrem vhodných terénov sa oblasť vyznačuje aj dostatočne mocnou a dlhotrvajúcou snehovou pokrývkou. Trvá od začiatku novembra do začiatku apríla v nižších polohách (kde dosahuje hrúbku okolo 60 cm) a od začiatku októbra do druhej polovice mája v najvyšších polohách (kde dosahuje hrúbku až 180 cm).

### **Rastlinstvo a živočíšstvo**

#### **Rastlinstvo**

Flóru charakterizuje pásmo ihličnatých lesov a rašelinových bôrov. Zhruba polovicu územia pokrývajú lesy, na odlesnených plochách sú najmä trvalé trávnaté porasty. V lesoch prevažuje smrek, tvrdoše bradlového pásma obľubuje borovica. Vo vyšších polohách Západných Tatier vytvára rastlinný kryt kosodrevina, nad ňou sú alpské lúky. Okres je veľmi bohatý na vzácne rastliny. V tiesňavách pozdĺž Oravice sa vyskytuje kostihoj srdcovitá, žerušnica trojlístá, bodliak laločnatý, v Západných Tatrách iskerník veľhorský, stokráska Micheliho, kostrava sfarbená, ostrevka tatranská, kropenáč alpský. Okrem lesných plodín, čučoriedok, brusníc, vyskytuje sa aj vzácna bohatá kvetena. V rašelinových bôroch, rozprestierajúcich sa na severovýchod od Oravskej priehrady, je rezervácia Za Jelešnou s výskytom zaujímavej kosodreviny bahennej. Z húb prevládajú hriby smrekové, plávky, kuriatka a rýdziky.

#### **Živočíšstvo**

Zo živočíchov sú prítomní zástupcovia spoločenstiev ihličnatého lesa, kosodreviny, alpských lúk a holí i vodných plôch a ich okolia. Žije tu srnčia, jelenia a diviacia zver, ďalej liška, zajac, veverica, ku na, divá mačka a rys. Vo vyšších polohách v hlbokých lesoch medveď a prechodne aj vlk. V lesoch je rozšírený mlok. Okrem bežných zástupcov, tu žije i veľa vzácných druhov: orol skalný, orliak morský, tetrov hoľniak, výr skalný, kamzík vrchovský, svišť vrchovský, medveď hnedý, vydra riečna. V horských potokoch prevláda pstruh a lipieň. V priehradnom jazere je najrozšírenejší zubáč, hlavátka, štika, lipieň, kapor a pstruh jazerný. V ramenách Oravskej priehrady žije kačica divá, bocian biely aj čierny,



potápka, volavka. Na jar a na jeseň je Oravská priehrada zastávkou sťahovavého vtáctva, prilietava hus divá, čajka i orol morský. V okolitých lesoch žije jastrab krahulec, myšiak, sova, hŕľniak, tetrov, hlucháň a množstvo spevavého vtáctva.

### Nakladanie s odpadmi

Obce okresu Námestovo majú vytvorené Združenie Biela Orava za účelom zberu, prepravu, separácie a zhodnocovania odpadu, obec Tápšovo je členom tohto združenia. Každá obec je povinná vypracovať Program odpadového hospodárstva pre komunálne a drobné stavebné odpady, ktoré vznikajú na jej území, obec v súčasnosti spracováva nový program odpadového hospodárstva. Nakladanie s komunálnymi odpadmi v obci upravuje Všeobecné záväzné nariadenie. Obec má zavedený separovaný zber. Separuje sa sklo, textil, plasty, papier, elektroodpad a nebezpečný odpad, kovový šrot a bioodpad.

V roku 2016 bolo odvezené celkové množstvo **135,25 ton** odpadu, v nasledovnej štruktúre:

- papier a lepenka - **1,36 ton**
- sklo - **12,21 ton**
- viacvrstvé kombinované materiály na báze lepenky (kompozity na báze lepenky) - **0,53 ton**
- vyradené zariadenia obsahujúce chlórfluórované uhľovodíky - **0,65 ton**
- vyradené elektrické a elektronické zariadenia iné ako uvedené v 20 01 21 a 20 01 23, obsahujúce nebezpečné časti - **1,12 ton**
- vyradené elektrické a elektronické zariadenia iné ako uvedené v 20 01 21, 20 01 23 a 20 01 35 - **1,34 ton**
- plasty - **6,80 ton**
- kovy - **0,18 ton**
- biologicky rozložiteľný kuchynský a reštauračný odpad - **0,45 ton**
- zmesový komunálny odpad - **93,31 ton**
- objemný odpad - **17,30 ton**

Odvoz odpadu v obci je zabezpečený dodávateľským spôsobom:

- Zmesový komunálny odpad – Združenie Biela Orava
- Veľkorozmerný odpad – Združenie Biela Orava
- Sklo – Združenie Biela Orava
- Plasty – Združenie Biela Orava
- Vyradené zariadenia obsahujúce chlórfluorované uhľovodíky – Peter Bolek EKORAY, Námestovo
- Batérie a akumulátory – Peter Bolek, EKORAY, Námestovo
- Vyradené elektrické a elektronické zariadenia – Peter Bolek, EKORAY, Námestovo
- Vyradené elektrické a elektronické zariadenia obsahujúce nebezpečné látky- Peter Bolek, EKORAY, Námestovo
- Opatrebované pneumatiky- V.O.D.S., a. s., Košice
- Kompozitné obaly – KURUC Company, Veľké Lovce
- Žiarivky a iný odpad obsahujúci ortuť – Peter Bolek, EKORAY, Námestovo
- Textilie – Pomocný anjel, n. o. Podbieľ



## **1.8 Samospráva a rozpočet obce**

### **Samospráva obce**

Obec Ťapešovo sa v súlade so zákonom SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení od 1. januára 1991 stalo samostatným subjektom s vlastnými kompetenciami a príjmami.

Orgány obce Základnými výkonnými orgánmi obce Ťapešovo sú:

- obecné zastupiteľstvo
- starosta obce

Adresa obecného úradu: Obec Ťapešovo, Obecný úrad 83, 029 51 p. Lokca

**Starosta obce** - starosta obce je predstaviteľom a najvyšším orgánom obce Ťapešovo. Je štatutárnym zástupcom obce v majetkovo-právnych, pracovnoprávnych vzťahoch obce a v administratívno-právnych vzťahoch je správnym orgánom. Funkcia starostu je verejnou funkciou, do ktorej je zvolený na štvorročné funkčné obdobie a končí zložením sľubu novozvoleného starostu.

**Obecné zastupiteľstvo** - obecné zastupiteľstvo je zastupiteľský zbor obce zložený z poslancov volených v priamych voľbách obyvateľmi obce na štvorročné funkčné obdobie, totožné s funkčným obdobím starostu. Počet poslancov na príslušné volebné obdobie sa určuje podľa počtu obyvateľov obce.

Vo funkčnom období 2014 – 2018 bolo zvolených 7 poslancov.

### **Rozpočet obce**

Rozpočet obce je základným nástrojom financovania a regulovania činnosti samosprávy pri plnení úloh vyplývajúcich zo zákona a pri realizovaní svojich rozvojových plánov. Na rok 2015 bol obecným zastupiteľstvom schválený rozpočet s celkovými plánovanými príjmami vo výške 294 686 EUR. Z celkových príjmov rozpočtu predstavujú príjmy bežného rozpočtu v roku 2015 výšku 294 686 EUR. Najväčší podiel na celkových príjmoch bežného rozpočtu obce predstavuje daň z príjmov a podielové dane.

**Tabuľka 21 – Rozpočet obce na roky 2017 - 2019**

<b>Rok</b>	<b>2017</b>	<b>2018</b>	<b>2019</b>
<b>Bežné príjmy obce</b>	318 160	242 010	327 140
<b>Kapitálové príjmy obce</b>	0	0	0
<b>Finančné príjmy obce</b>	0	0	0
<b>Príjmy spolu</b>	<b>318 160</b>	<b>242 010</b>	<b>327 140</b>

<b>Rok</b>	<b>2017</b>	<b>2018</b>	<b>2019</b>
<b>Bežné výdavky obce</b>	318 160	229 800	327 140
<b>Kapitálové výdavky obce</b>	0	0	0
<b>Finančné výdavky obce</b>	0	0	0
<b>Výdavky spolu</b>	<b>318 160</b>	<b>229 800</b>	<b>327 140</b>



Tabuľka 18 - Hospodárenie obce Tápšov

Indikátory	Hospodárenie obce Tápšov (2015)	Priemer obcí SR
Základná bilancia	-3,0 %	1,1%
Dlhová služba	1,9 %	7,7%
Celkový dlh	2,7 %	20,8%
Závazky aspoň 60 dní po splatnosti	0,0 %	0,5%
Okamžitá likvidita	67,1 %	193,3%

Zdroj: [www.hospodarenieobci.sk](http://www.hospodarenieobci.sk)

Celkové finančné zdravie je na úrovni **5,0 bodov** (zo 6 bodovej hodnotiacej škály).

#### Vybrané indikátory finančného stavu obce

Indikátory finančného stavu obce nám môžu pomôcť pri plánovaní rozvojových aktivít samosprávy, pri financovaní aktivít prostredníctvom úverov a iných externých finančných výpomoci. Tieto indikátory môžeme určiť na základe údajov získaných z jednotlivých položiek rozpočtu.

#### Počet obyvateľov v roku 2016 = 708

Týmito indikátormi sú:

- a) **Finančná sila obce** – indikátor slúži na analýzu výšky a štruktúry príjmov obecného rozpočtu. Vyjadruje sumu vlastných príjmov v prepočte na jedného obyvateľa

$$FSIo = 318\,160 / 708 = 449 \text{ EUR}$$

**Odpoveď:** Vlastné príjmy obecného rozpočtu v roku 2017 predstavujú hodnotu 449 EUR na jedného obyvateľa obce.

- b) **Finančná sebestačnosť obce** - ukazovateľ, ktorý vyjadruje mieru samostatnosti a stability hospodárenie miestnej samosprávy. Predstavuje podiel vlastných príjmov obce na celkových príjmoch rozpočtu obce.

$$FSEo = 228\,160 / 318\,160 = 0,71$$

**Odpoveď:** Vlastné príjmy rozpočtu samosprávy sa podieľajú 71 % na celkových príjmoch rozpočtu.

- c) **Daňová sila obce** – indikátor vyjadrujúci sumu daňových príjmov obce v prepočte na jedného obyvateľa.

$$DSIo = 208\,620 / 708 = 294$$

**Odpoveď:** Príjmy z daní v roku 2017 predstavujú 294 EUR na jedného obyvateľa obce.

- d) **Daňová sebestačnosť obce** – indikátor vyjadrujúci pomer daňových príjmov obce k bežným príjmom rozpočtu obce.

$$DSIo = 208\,620 / 318\,160 = 0,66$$

**Odpoveď:** Príjmy z daní v roku 2017 predstavujú podiel 66 % z celkových príjmov bežného rozpočtu obce.



Tabuľka 19 - Hospodárenie obce Tápěšovo

Indikátory	Hospodárenie obce Tápěšovo (2015)	Priemer obcí SR
Základná bilancia	-3,0 %	1,1%
Dlhová služba	1,9 %	7,7%
Celkový dlh	2,7 %	20,8%
Závazky aspoň 60 dní po splatnosti	0,0 %	0,5%
Okamžitá likvidita	67,1 %	193,3%

Zdroj: [www.hospodarenieobci.sk](http://www.hospodarenieobci.sk)

### **SWOT analýza**

Swot analýza predstavuje komplexný pohľad na situáciu v obci vyjadrenú prostredníctvom jej štyroch zložiek: silné stránky (Strengths), slabé stránky (Weaknes), príležitosti (Opportunities) a ohrozenia (Threats).

SWOT analýza definuje vonkajšie (príležitosti a ohrozenia) a vnútorné faktory (silné a slabé stránky) rozvoja obce. Predstavuje kombináciu dvoch analýz, S – W a O – T. Na základe tejto analýzy možno presne definovať najvhodnejšie ciele, ktoré by využili najvýraznejšie predpoklady a pozitívne rozvojové impulzy a eliminovali problémy a prípadné riziká. Pomáha tiež identifikovať prioritné oblasti, na rozvoj ktorých sa treba orientovať. Faktory rozvoja obce môžu mať pozitívny (silné stránky, príležitosti) resp. negatívny charakter (slabé stránky, ohrozenia).

SWOT analýza obce Tápěšovo je členená do troch oblastí, ktoré sú neskôr transformované do troch rozvojových politík.

- Hospodárska oblasť
- Sociálna oblasť
- Environmentálna oblasť

#### ***Hospodárska oblasť***

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"><li>• Blízkosť štátnej hranice s PL</li><li>• Vhodné podmienky na rozvoj cestovného ruchu – agroturistiky, vidieckej turistiky a pod.</li><li>• Živočíšna výroba – chov hov. dobytky, výroba produktov z mlieka</li><li>• Existencia kapacít cestovného ruchu</li><li>• Množstvo zachovalej kultúrnej architektúry v okolí</li><li>• Dobrá dostupnosť na poznávacie výlety do širšieho okolia obce</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>• Nedostatočná infraštruktúra v nových lokalitách</li><li>• Nedostatočné využitie výrobných kapacít</li><li>• Chýbajúci územný plán obce</li><li>• Zlý technický stav miestnych komunikácií</li><li>• Nevyhovujúci technický stav mostov, lávok</li><li>• Chýbajúce chodníky a cyklistické trasy</li><li>• Nedostatočné riešenie bezbariérového prístupu</li><li>• Chýba rekreačné zázemie obce</li></ul>



<ul style="list-style-type: none"><li>Existencia poľovníckeho revíru</li><li>Existencia základných sietí – plyn, voda, kanalizácia, elektrická energia</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>Nedostatočné služby v oblasti cestovného ruchu</li><li>Nedostatok športovísk potenciálne využiteľných návštevníkmi obce,</li></ul>
<b>Príležitosti</b>	<b>Ohrozenia</b>
<ul style="list-style-type: none"><li>Existencia vhodných podmienok na rozvoj poľnohospodárstva – živočíšnej výroby</li><li>Rozvoj technickej infraštruktúry</li><li>Možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU</li><li>Podpora rozvojových investícií, - vytvorenie nových pracovných miest najmä v malom a strednom podnikaní a službách</li><li>Prechádzajúca cesta I. triedy medzinárodného významu I/78.</li><li>Rekonštrukcia mostov a lávok</li><li>Rekonštrukcia miestnych komunikácií</li><li>Dobudovanie chodníkov popri miestnych komunikáciách</li><li>Rozšírenie sietí verejného osvetlenia na neosvetlené časti obce</li><li>Sprístupňovanie pozemkov pre budúcu priemyselnú zónu v obci</li><li>Využitie významnej geografickej polohy územia z hľadiska prechádzajúcich dopravných koridorov</li><li>Využitie potenciálu cestovného ruchu</li><li>spracovať multimedialne propagačné materiály obce v rôznych jazykových mutáciách</li><li>rozvíjať lokálnu, regionálnu a medzinárodnú spoluprácu</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>Pomalá modernizácia a rekonštrukcia technickej infraštruktúry</li><li>Veľká byrokratická záťaž pre malých a stredných podnikateľov</li><li>Veľká administratívna náročnosť pre získanie financií zo štátnych dotácií a z fondov EU</li><li>Dlhodobé pretrvávajúce problémy okolo vlastníckych vzťahov k pôde</li><li>Zhoršujúci sa stav technickej infraštruktúry</li><li>Nízka tvorba disponibilných zdrojov ekonomických subjektov zamedzí rozvoju podnikateľských aktivít</li><li>Zhoršenie ekonomickej situácie v regióne, štáte.</li></ul>

### **Sociálna oblasť**

<b>Silné stránky</b>	<b>Slabé stránky</b>
<ul style="list-style-type: none"><li>Existencia a aktívna činnosť subjektov tretieho sektora (Nevolajka, DHZ, TJ) a ďalších organizácií (Urbarialisti obce, Pozemkové spoločenstvo)</li><li>Dobrá dostupnosť zdravotníckeho zariadenia v susednej obci Lokca</li><li>Zabezpečenie terénnej opatrovateľskej služby</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>Absencia zariadení pre poskytovanie komunitných sociálnych služieb</li><li>Nedostatok priestorov pre komunitnú a spolkovú činnosť</li><li>Absencia ordinácie praktického lekára</li><li>Deficit v materiálno – technickom vybavení školy a absencia telocvične</li><li>Nedostatočná kapacita predškolského zariadenia</li><li>Nedostatok športových ihrísk v okolí školy</li></ul>



<ul style="list-style-type: none"><li>Existencia základnej školy a materskej školy s dobrými výchovno-vzdelávacími výsledkami</li><li>využívanie priestorov škôl a školských zariadení pre verejnosť</li><li>existencia futbalového ihriska</li><li>tradície, - prítomnosť kultúrnych pamiatok (kostol, kúria)</li><li>existencia kultúrneho domu v blízkosti obecného úradu</li><li>Organizovanie kultúrno-spoločenských podujatí</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>Slabo zabezpečená bezpečnosť v areáli školy a na ostatných verejných priestranstvách</li><li>Nedostatok moderných učebných pomôcok</li><li>Nedostatok detských ihrísk, športovísk, priestorov na aktívne trávenie voľného času</li><li>Absencia športovo-rekreačnej zóny obce</li><li>Zlý technický stav objektu kultúrneho domu vrátane vnútorného zariadenia</li><li>Nedostatočná propagácia a reklama kultúrnych aktivít obce</li><li>Chátrajúci stav kultúrnych pamiatok</li></ul>
<b>Príležitosti</b>	<b>Ohrozenia</b>
<ul style="list-style-type: none"><li>Vybudovanie infraštruktúry v lokalitách určených pre IBV</li><li>Zabezpečenie služby praktického lekára pre deti a dospelých</li><li>Zlepšujúca sa infraštruktúra a lepšie prepojenie trhov práce na susediace trhy práce</li><li>Využívanie aktívnych opatrení trhu práce</li><li>Podpora rozvoja sociálnych služieb, a iných opatrení, projektov a programov na podporu sociálneho začleňovania ohrozených skupín podľa ich špecifických potrieb</li><li>Dobudovanie a modernizácia areálu futbalového ihriska</li><li>Ďalšie budovanie ihrísk a športovísk</li><li>Skvalitňovanie obecnej knižnice</li><li>Výstavba oddychovej a športovej zóny v obci</li><li>Zefektívnenie a rozvoj spolupráce s partnerskými obcami, mikroregiónmi</li><li>Využitie prostriedkov EÚ v oblasti rozvoja športu, kultúry, ale aj sociálnych služieb a zdravotníctva.</li><li>Zriadenie trvalej expozície s historickými predmetmi, oblečením, fotografiami typickými pre obec Ťapešovo</li><li>Vybudovanie prístrešku pre občanov pri Sírnej vode</li><li>Pravidelné organizovanie kultúrno-spoločenských podujatí v obci</li><li>Lepšia koordinovanosť a propagácia kultúrnych aktivít obce</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>Pokračujúce starnutie obyvateľstva</li><li>Odchod mladých, vzdelaných ľudí</li><li>Pokračujúci nedostatok pracovných príležitostí v obci</li><li>Nárast sociálnej ohrozenosti mládeže</li><li>Nedostatok finančných prostriedkov na výstavbu nových športovo-rekreačných objektov a ihrísk</li><li>Neuskutočnená rekonštrukcia kultúrneho domu</li></ul>



### Environmentálna oblasť

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"><li>• Fungujúci systém odvozu a likvidácie TKO</li><li>• Existencia CHKO Horná Orava</li><li>• Zavedený systém separovaného zberu</li><li>• Veľké plochy lesov vhodných na rekreáciu</li><li>• Vysoká hustota vzácných prírodných vzácností</li><li>• Existencia vodovodnej a kanalizačnej siete</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>• Vysoký podiel domácností využíva pri zásobovaní teplom pevné palivá</li><li>• Prítomnosť medzinárodnej cesty s nadmernou produkciou exhalátov a v zimných mesiacoch aj prachu z posypových materiálov</li><li>• Nedostatok technických kapacít zberu, dopravy, triedenia, zhodnocovania a likvidácie odpadov</li><li>• Existencia čiernych skládok</li><li>• Potrebná rekonštrukcia miestneho vodovodu</li></ul>
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"><li>• Kompletná zmena palivovej základne</li><li>• Úprava verejných plôch</li><li>• Dobudovanie miestnej kanalizácie a vodovodnej siete v nových lokalitách</li><li>• Využitie možností materiálového resp. energetického využitia odpadov</li><li>• Regulácia koryta miestneho potoka</li><li>• Rekonštrukcia miestneho vodovodu a eliminácia jeho stratovosti</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>• Zhoršujúci sa stav životného prostredia v dôsledku nadmernej hospodárskej činnosti</li><li>• Zhoršujúci sa stav životného prostredia v dôsledku nadmerného využívania fosílnych palív domácnosťami</li><li>• Zníženie biodiverzity</li><li>• Nárast množstva vyvázaných odpadov</li><li>• Nízka disciplína pri nakladaní s odpadmi</li><li>• Neriešenie problému existencie „čiernych“ skládok</li></ul>



## ČASŤ 2: STRATEGICKÁ ČASŤ

Strategická časť Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Ťapešovo na roky 2017 – 2023 obsahuje stratégiu rozvoja obce pri zohľadnení jeho vnútorných princípov a špecifik a určuje hlavné ciele a priority ďalšieho rozvoja obce pri rešpektovaní princípov regionálnej politiky v záujme dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja v základných troch oblastiach – hospodárskej, sociálnej a environmentálnej.

Zvolená stratégia PHSR obce Ťapešovo 2017 – 2023 je v súlade so základnou rozvojovou stratégiou **Európa 2020**, ktorou je dosiahnutie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu:

- Inteligentný rast prostredníctvom efektívnejšieho investovania do vzdelávania, výskumu a inovácií;
- Udržateľný rast vďaka prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo;
- Inkluzívny rast s veľkým dôrazom na tvorbu pracovných miest a zmiernenie chudoby.

Stratégia Európa 2020 pre naplnenie týchto troch priorít stanovuje päť cieľov v oblasti zamestnanosti, inovácií, vzdelávania, zmiernenia chudoby a klímy a energetiky:

- **Zamestnanosť**
  - zvýšiť mieru zamestnanosti obyvateľov vo veku 20 až 64 rokov na 75 %
- **Výskum a vývoj**
  - zvýšiť úroveň investícií do výskumu a vývoja na 3 % HDP
- **Zmena klímy a energetická udržateľnosť**
  - znížiť emisie skleníkových plynov o 20 % (alebo za predpokladu širšej globálnej dohody až o 30 %) oproti úrovni z roku 1990
  - získať 20 % energie z obnoviteľných zdrojov
  - dosiahnuť 20-percentný nárast efektívnosti vo využívaní energie
- **Vzdelávanie**
  - zníženie miery predčasného ukončenia školskej dochádzky pod 10 %
  - minimálne 40 % podiel obyvateľov vo veku 30 – 34 rokov, ktorí majú ukončené vysokoškolské vzdelanie
- **Boj proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu**
  - aspoň o 20 miliónov znížiť počet osôb, ktorým hrozí chudoba a sociálne vylúčenie

Zvolená stratégia zároveň plne rešpektuje strategické ciele Národnej stratégie regionálneho rozvoja SR pre Žilinský samosprávny kraj:

- posilnenie a rozvoj inovačného potenciálu,
- zhodnotenie a posilnenie vnútorného potenciálu turizmu s prepojením na ochranu a tvorbu životného prostredia,
- nadregionálna a regionálna dopravná dostupnosť a kvalita služieb s dôrazom na cezhraničnú spoluprácu a nadregionálne väzby.

Rovnako tak PHSR obce Ťapešovo 2017 - 2023 rešpektuje nasledovné ciele obsiahnuté v **Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja Žilinského samosprávneho kraja pre roky 2014 – 2020**:

- 1) Dobudovať kvalitné prepojenie kraja s európskymi dopravnými a komunikačnými sieťami, zlepšiť kvalitu životného prostredia a zabezpečiť udržateľnosť a efektívnosť využívania prírodných zdrojov.
- 2) Zvýšiť konkurencieschopnosť ekonomiky a zlepšiť podnikateľské prostredie v kraji.
- 3) Dosiahnuť vyššiu uplatniteľnosť ľudského kapitálu na trhu práce a sociálnu inklúziu všetkých znevýhodnených skupín.



- 4) Rešpektovaním a rozvíjaním špecifických črt regiónov na území kraja podporovať rast ich atraktívnosti.

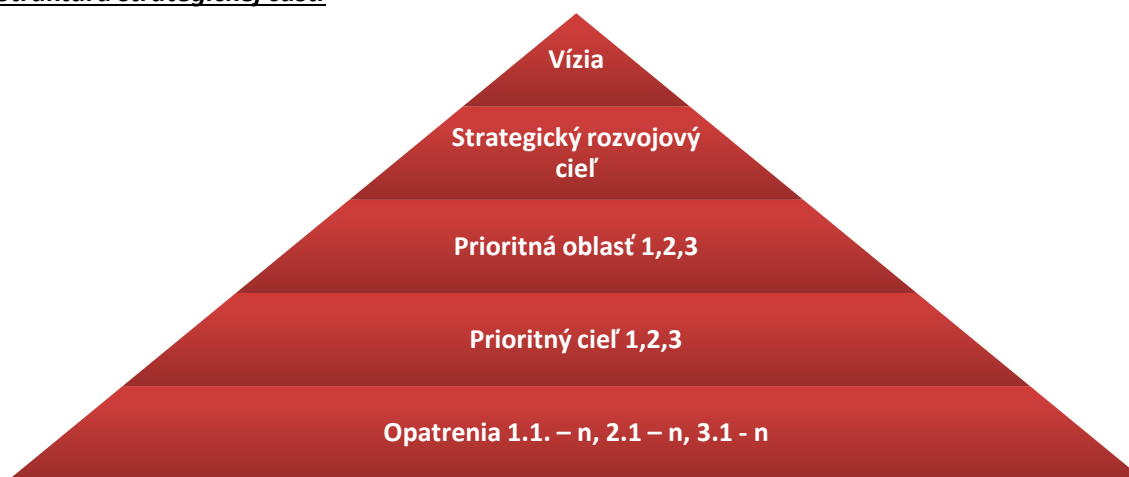
Základným východiskovým predpokladom pre úspešnú rozvojovú stratégiu je existencia **spoločnej** vízie o ďalšom smerovaní rozvoja svojej obce / mesta / regiónu / krajiny. Vízia je želanou predstavou obyvateľov o budúcnosti, opisom ideálneho stavu, nie opisom cieľov. Dôležité nie je dosiahnuť ho za desať rokov, ale mať o budúcnosti spoločnú predstavu. Vízia je nástrojom na motiváciu, no len vtedy, ak je víziou spoločnou. Vízia je teda určitá predstava o tom ako má obec v budúcnosti vyzeráť, tak aby vytváralo čo najlepšie životné podmienky pre svojich obyvateľov a jeho návštevníkov.

## **2.1 Vízia obce Ťapešovo**

*„Obec Ťapešovo má vytvorené pokojné podmienky pre život miestnych obyvateľov. Obec dokonale využila svoju výhodnú geografickú polohu a blízkosť okresného mesta. Obyvatelia žijú v pokojnom prostredí s dostatkom pozemkov pre výstavbu rodinných domov, priestorom pre zábavu, aktívny oddych a kultúru. Obec má vybudované cesty, chodníky, upravené a bezpečné verejné priestranstvá, obyvatelia majú prístup všetkým inžinierskym sieťam. Spolkový a komunitný život v obci sa neustále rozvíja.“*

Strategická časť PHSR vychádza z komplexnej analýzy obce. Programovú štruktúru návrhovej časti Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Ťapešovo na roky 2017 - 2023 tvoria strategický rozvojový cieľ, ktorý vychádza z rozvojovej vízie obce, tri prioritné oblasti, korešpondujúce s rozvojovými politikami (hospodárskou, sociálnou a environmentálnou) so stanovenými prioritnými cieľmi, ktoré budú napĺňované prostredníctvom opatrení, aktivít, resp. konkrétnych projektov.

### **Štruktúra strategickej časti**





## 2.2 Rozvojová stratégia obce Tápěšovo v štruktúrovanej podobe

<b>Vízia obce</b>	<i>„Obec Tápěšovo má vytvorené pokojné podmienky pre život miestnych obyvateľov. Obec dokonale využila svoju výhodnú geografickú polohu a blízkosť okresného mesta. Obyvatelia žijú v pokojnom prostredí s dostatkom pozemkov pre výstavbu rodinných domov, priestorom pre zábavu, aktívny oddych a kultúru. Obec má vybudované cesty, chodníky, upravené a bezpečné verejné priestranstvá, obyvatelia majú prístup všetkým inžinierskym sieťam. Spolkový a komunitný život v obci sa neustále rozvíja“</i>		
<b>Strategický rozvojový cieľ</b>	Zvýšenie konkurencieschopnosti obce Tápěšovo v oblasti bývania, podnikania a rekreácie založenej na využívaní vnútorného potenciálu územia obce s dôrazom na rešpektovanie podmienok ochrany životného prostredia.		
<b>Prioritná oblasť:</b>	<b>Prioritná oblasť: Hospodárska politika</b>	<b>Prioritná oblasť: Sociálna politika</b>	<b>Prioritná oblasť: Environmentálna politika</b>
<b>Prioritný cieľ:</b>	Mobilizovať vnútorný potenciál obce pre vyvážený rozvoj ekonomiky a hospodárstva založeného na využívaní kvalitnej a dostupnej infraštruktúry, rozvinutých verejných ako aj súkromných služieb a zavádzaním inovácií vo všetkých oblastiach.	Vytvoriť podmienky pre udržateľný rozvoj ľudských zdrojov a rast kvality obyvateľov Tápěšovo	Znížiť nepriaznivé vplyvy ľudskej činnosti na kvalitu životného prostredia, zvýšiť ochranu obyvateľov pred vznikom živelných pohrôm, podporovať rast environmentálneho povedomia obyvateľov obce.
<b>Rozvojové oblasti:</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>• Technická infraštruktúra</li><li>• Podnikateľské prostredie</li><li>• Cestovný ruch</li><li>• Partnerská spolupráca</li><li>• Inovácie</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>• Školstvo</li><li>• Sociálne služby</li><li>• Ľudské zdroje</li><li>• Bytová politika</li><li>• Kultúra</li><li>• Šport, turistika a voľný čas</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>• Environmentálna infraštruktúra</li><li>• Odpadové hospodárstvo</li><li>• Kvalita životného prostredia a vzhľad obce</li></ul>
<b>Opatrenia</b>	<p><b>1.1)</b>Dobudovať, modernizovať a rozširovať dopravný systém obce vrátane súvisiacej infraštruktúry spolu s riešením bezpečnosti obyvateľov a návštevníkov</p> <p><b>1.2)</b>Vytvárať podmienky pre rozvoj podnikateľského prostredia s ohľadom na tvorbu pracovných</p>	<p><b>2.1)</b>Podpora rozširovania a modernizácie školskej a predškolskej infraštruktúry vrátane materiálo-technického zabezpečenia vzdelávacieho procesu</p> <p><b>2.2)</b>Podpora budovania a modernizácie sociálnej infraštruktúry obce</p>	<p><b>3.1)</b>Zvýšenie ochrany obce pred povodňami a zosuvmi pôdy</p> <p><b>3.2)</b>Skvalitňovanie a rozširovanie systému separovaného zberu vrátane zavádzania nových technológií a postupov v oblasti odpadového hospodárstva</p> <p><b>3.3)</b>Tvorba a úprava verejných priestranstiev,</p>



	<p>miest pri využití potenciálu obce</p> <p><b>1.3)</b>Vytváranie podmienok pre rozvoj cestovného ruchu</p> <p><b>1.4)</b>Vytváranie podmienok pre rozvoj informačnej spoločnosti a efektívnej verejnej správy</p> <p><b>1.5)</b>Rozvoj regionálnej, národnej a medzinárodnej spolupráce</p>	<p>s cieľom poskytovať komplexnú sociálnu starostlivosť pre všetky skupiny občanov</p> <p><b>2.3)</b>Vytváranie podmienok pre zvyšovanie kvality ľudských zdrojov pre trh práce s osobitným zreteľom na znevýhodnené skupiny obyvateľov</p> <p><b>2.4)</b>Podpora budovania, rozširovania a modernizácie bytového a domového fondu v obci vrátane súvisiacej infraštruktúry.</p> <p><b>2.5)</b>Vytváranie podmienok pre rozvoj kultúry, športu, voľnočasových aktivít pre obyvateľov a návštevníkov obce s osobitným zreteľom na deti a mládež</p> <p><b>2.6)</b>Vytváranie podmienok pre zachovávanie kultúrnych hodnôt a tradícií obce</p>	<p>zachovávanie prírodných ekosystémov</p> <p><b>3.4)</b>Podpora a realizácia projektov na zníženie emisií a energetickej spotreby</p> <p><b>3.5)</b>Podpora a realizácia projektov na využívanie obnoviteľných zdrojov energie</p> <p><b>3.6)</b>Výstavba, rozširovanie a modernizácia infraštruktúry zásobovania a odvádzania vôd</p> <p><b>3.7)</b>Zvyšovanie environmentálneho povedomia obyvateľov obce</p>
--	--	--	--



Tabuľka: Prehľad opatrení podľa prioritných oblastí

Prioritná oblasť	Hospodárska politika
Prioritný cieľ	<i>Mobilizovať vnútorný potenciál obce pre vyvážený rozvoj ekonomiky a hospodárstva založeného na využívaní kvalitnej a dostupnej infraštruktúry, rozvinutých verejných ako aj súkromných služieb a zavádzaním inovácií vo všetkých oblastiach.</i>
Opatrenie 1.1	Dobudovať, modernizovať a rozširovať dopravný systém obce vrátane súvisiacej infraštruktúry spolu s riešením bezpečnosti obyvateľov a návštevníkov
Opatrenie 1.2	Vytvárať podmienky pre rozvoj podnikateľského prostredia s ohľadom na tvorbu pracovných miest pri využití potenciálu obce
Opatrenie 1.3	Vytváranie podmienok pre rozvoj cestovného ruchu
Opatrenie 1.4	Vytváranie podmienok pre rozvoj informačnej spoločnosti a efektívnej verejnej správy
Opatrenie 1.5	Rozvoj regionálnej, národnej a medzinárodnej spolupráce

Prioritná oblasť	Sociálna politika
Prioritný cieľ	<i>Vytvoriť podmienky pre udržateľný rozvoj ľudských zdrojov a rast kvality obyvateľov Tápěšovo.</i>
Opatrenie 2.1	Podpora rozširovania a modernizácie školskej a predškolskej infraštruktúry vrátane materiálno-technického zabezpečenia vzdelávacieho procesu
Opatrenie 2.2	Podpora budovania a modernizácie sociálnej infraštruktúry obce s cieľom poskytovať komplexnú sociálnu starostlivosť pre všetky skupiny občanov
Opatrenie 2.3	Vytváranie podmienok pre zvyšovanie kvality ľudských zdrojov pre trh práce s osobitným zreteľom na znevýhodnené skupiny obyvateľov
Opatrenie 2.4	Podpora budovania, rozširovania a modernizácie bytového a domového fondu v obci vrátane súvisiacej infraštruktúry.
Opatrenie 2.5	Vytváranie podmienok pre rozvoj kultúry, športu, voľnočasových aktivít pre obyvateľov a návštevníkov obce s osobitným zreteľom na deti a mládež
Opatrenie 2.6	Vytváranie podmienok pre zachovávanie kultúrnych hodnôt a tradícií obce

Prioritná oblasť	Environmentálna politika
Prioritný cieľ	<i>Znížiť nepriaznivé vplyvy ľudskej činnosti na kvalitu životného prostredia, zvýšiť ochranu obyvateľov pred vznikom živelných pohrôm, podporovať rast environmentálneho povedomia obyvateľov obce.</i>
Opatrenie 3.1	Zvýšenie ochrany obce pred povodňami a zosuvmi pôdy
Opatrenie 3.2	Skvalitňovanie a rozširovanie systému separovaného zberu vrátane zavádzania nových technológií a postupov v oblasti odpadového hospodárstva
Opatrenie 3.3	Tvorba a úprava verejných priestranstiev, zachovávanie prírodných ekosystémov
Opatrenie 3.4	Podpora a realizácia projektov na zníženie emisií a energetickej spotreby
Opatrenie 3.5	Podpora a realizácia projektov na využívanie obnoviteľných zdrojov energie
Opatrenie 3.6	Výstavba, rozširovanie a modernizácia infraštruktúry zásobovania a odvádzania vôd
Opatrenie 3.7	Zvyšovanie environmentálneho povedomia obyvateľov obce



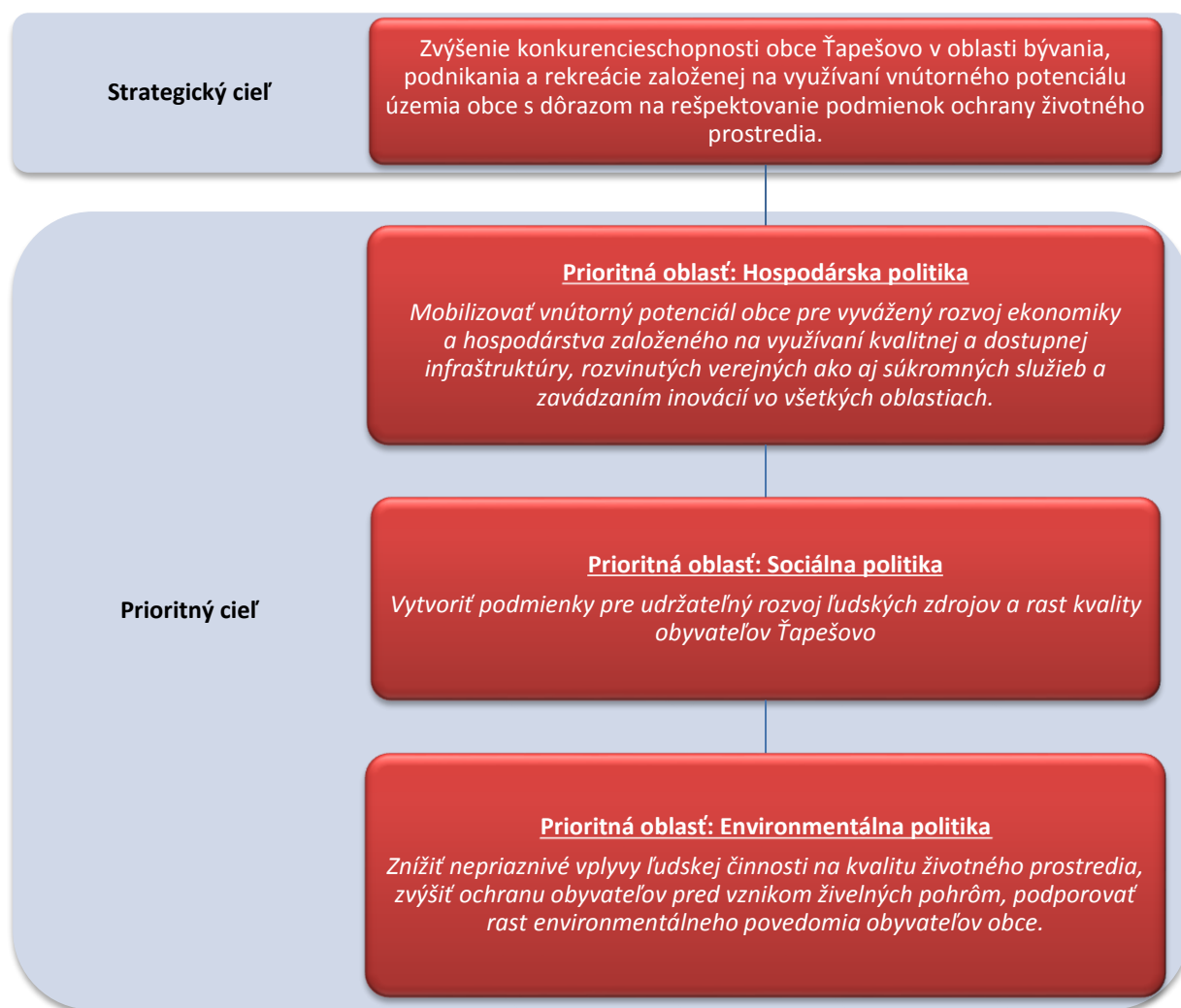
## ČASŤ 3: PROGRAMOVÁ ČASŤ

Programová (plánovacia) časť obsahuje najmä zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce, t. j. obsahuje podrobnejšie rozpracovanie strategických cieľov v hospodárskej, sociálnej a environmentálnej politike minimálne na úroveň opatrení a aktivít, ktoré sú tvorené vecne príbuznými skupinami projektov.

### Programová časť obsahuje:

- konkrétne opatrenia a projekty vrátane ich priradenia k jednotlivým cieľom a prioritám,
- súbor ukazovateľov, výsledkov a dosahov vrátane východiskových a cieľových hodnôt.

Programová časť PHSR je vyústením strategického plánovania. Zvolená rozvojová stratégia obce Ťapešovo bude napĺňovaná prostredníctvom troch prioritných oblastí (politík). Rovnako tak strategický rozvojový cieľ dosiahneme napĺňovaním troch prioritných cieľov (prioritná oblasť = prioritný cieľ) v nasledovnej štruktúre:





### **3.1 Prehľad opatrení, projektov a aktivít podľa oblastí**

#### **Oblasť: Hospodárska politika**

<b>Opatrenie</b>		<b>Projekt/Aktivita</b>	<b>Prioritná oblasť / Rozvojová oblasť</b>
<b>Číslo opatrenia</b>	<b>Názov</b>		
<b>1.1</b>	<b>Dobudovať, modernizovať a rozširovať dopravný systém obce vrátane riešenia bezpečnosti obyvateľov a návštevníkov</b>	1.1.1 Výstavba bezpečnostných chodníkov v obci	Hospodárska politika / Technická infraštruktúra
		1.1.2 Oprava, údržba a budovanie nových miestnych komunikácií	Hospodárska politika / Technická infraštruktúra
		1.1.3 Budovanie parkovísk a spevnených v obci najmä v blízkosti objektov poskytujúcich verejné služby.	Hospodárska politika / Technická infraštruktúra
		1.1.4 Modernizácia siete verejného osvetlenia a jej rozširovanie do nových lokalít.	Hospodárska politika / Technická infraštruktúra
		1.1.5 Doplnenie dopravného značenia = zvýšenie bezpečnosti	Hospodárska politika / Technická infraštruktúra
		1.1.6 Rekonštrukcia miestneho rozhlasu	Hospodárska politika / Technická infraštruktúra
		1.1.7 Realizácia projektu budovania centra obce v blízkosti obecného úradu a potravín	Hospodárska politika / Technická infraštruktúra
		1.1.8 Budovanie a modernizácia autobusových zastávok v obci	Hospodárska politika / Technická infraštruktúra
<b>1.2</b>	<b>Vytvárať podmienky pre rozvoj podnikateľského prostredia s ohľadom na tvorbu pracovných miest</b>	1.2.1 Sprístupňovanie pozemkov v lokalitách s potenciálom pre rozvoj výrobných aktivít.	Hospodárska politika / Podnikateľské prostredie
		1.2.2 Budovanie infraštruktúry do lokalít s potenciálom pre rozvoj výrobných aktivít	Hospodárska politika / Podnikateľské prostredie
		1.2.3 Propagovať začínajúcich podnikateľov v rámci aktivít propagujúcich obec doma i v zahraničí	Hospodárska politika / Podnikateľské prostredie



<b>1.3</b>	<b>Vytváranie podmienok pre rozvoj cestovného ruchu</b>	1.3.1	Vybudovanie siete cyklotrás spájajúcich obec s okolitými obcami vrátane súvisiacej infraštruktúry	Hospodárska politika / Podnikateľské prostredie
		1.3.2	Budovanie náučných chodníkov	Hospodárska politika / Podnikateľské prostredie
		1.3.3	Tvorba propagačných materiálov – printové, elektronické, multimediálne	Hospodárska politika / Podnikateľské prostredie
		1.3.4	Vytvoriť ponuku tematických turistických trás	Hospodárska politika / Podnikateľské prostredie
		1.3.5	Rozvíjať spoluprácu s miestnymi podnikmi v oblasti služieb cestovného ruchu	Hospodárska politika / Podnikateľské prostredie
<b>1.4</b>	<b>Podpora rozvoja informačnej spoločnosti a efektívnej verejnej správy</b>	1.4.1	Budovanie kamerového a monitorovacieho systému obce	Hospodárska politika / Inovácie a verejná správa
		1.4.2	Modernizácia obecnej web stránky a informačného systému obce	Hospodárska politika / Inovácie a verejná správa
		1.4.3	Budovanie siete Hotspotov na verejných priestranstvách	Hospodárska politika / Inovácie a verejná správa
		1.4.4	Digitalizácia agendy obecného úradu	Hospodárska politika / Inovácie a verejná správa
		1.4.5	Modernizácia a zavádzanie inovatívnych technológií pri poskytovaní služieb občanom	Hospodárska politika / Inovácie a verejná správa
		1.4.6	Tvorba, monitorovanie a aktualizácia strategických rozvojových dokumentov obce	Hospodárska politika / Inovácie a verejná správa
<b>1.5</b>	<b>Rozvoj regionálnej, národnej a medzinárodnej spolupráce</b>	1.5.1	Rozvoj spolupráce v oblasti realizácie spoločných projektov ochrany prírodného a kultúrneho dedičstva, spolkovej činnosti, rozvoja športu, cestovného ruchu, inovácií a vzdelávania.	Hospodárska politika / Partnerská spolupráca
		1.5.2	Organizovanie spoločných kultúrnych a športových aktivít, výmenných pobytov a spoločných podujatí v rámci regionálnej, národnej a medzinárodnej spolupráce	Hospodárska politika / Partnerská spolupráca
		1.5.3	Prezentácia obce, spolkov a združení, podnikateľských subjektov pôsobiach v obci na kultúrnych podujatiach v partnerských obciach a regiónoch	Hospodárska politika / Partnerská spolupráca



		1.5.4 Zintenzívnenie spolupráce na úrovni partnerských obcí a ďalší rozvoj partnerskej spolupráce	Hospodárska politika / Partnerská spolupráca
--	--	---	---

**Oblasť: Sociálna politika**

Opatrenie		Projekt/Aktivita	Prioritná oblasť / Rozvojová oblasť
Číslo opatrenia	Názov		
2.1	Podpora rozširovania a modernizácie školskej a predškolskej infraštruktúry vrátane materiálno-technického zabezpečenia vzdelávacieho procesu	2.1.1 Rozšírenie kapacít a modernizácia priestorov materskej školy vrátane vnútorného vybavenia a vonkajšieho okolia s cieľom zvýšiť kvalitu predškolskej výchovy.	Sociálna politika / Školstvo
		2.1.2 Rozšírenie kapacít a modernizácia priestorov základnej školy vrátane vnútorného vybavenia a vonkajšieho okolia s cieľom zvýšiť kvalitu školskej výchovy	Sociálna politika / Školstvo
		2.1.3 Vytvorenie vhodných podmienok pre rozvoj športových aktivít detí základnej a materskej školy a ostatných obyvateľov obce	Sociálna politika / Školstvo
		2.1.4 Vytváranie zelených oáz pri školskom areáli	Sociálna politika / Školstvo
2.2	Podpora rozširovania a modernizácie sociálnej infraštruktúry obce s cieľom poskytovať komplexnú sociálnu starostlivosť pre všetky skupiny občanov	2.2.1 Vytvorenie a rozširovanie ponuky komunitných sociálnych služieb (denný stacionár, denné centrum pre matky s deťmi a pod.)	Sociálna politika / Sociálne služby
		2.2.2 Budovanie sociálnych bytov pre začínajúce rodiny, neúplné rodiny, rodiny zo sociálne znevýhodneného prostredia, mladých ľudí	Sociálna politika / Sociálne služby
		2.2.3 Vytváranie podmienok pre vzájomnú integráciu seniorov a detí	Sociálna politika / Sociálne služby
		2.2.4 Podporovať vytváranie nových služieb zameraných na predchádzanie/zamedzenie vzniku sociálneho vylúčenia s osobitným zreteľom na deti a mládež	Sociálna politika / Sociálne služby



		2.2.5	Obnova domu smútku a areálu miestneho cintorína	Sociálna politika / Sociálne služby
2.3	Vytváranie podmienok pre zvyšovanie kvality ľudských zdrojov pre trh práce s osobitným zreteľom na znevýhodnené skupiny obyvateľov	2.3.1	Zriaďovanie chránených dielní a chránených pracovísk zamestnávajúcich osoby so zdravotným postihnutím	Sociálna politika / Ľudské zdroje
		2.3.2	Využívanie aktívnych opatrení trhu práce pre zamestnávanie ÚoZ s osobitným zreteľom na zamestnávanie znevýhodnených ÚoZ	Sociálna politika / Ľudské zdroje
		2.3.3	Podpora realizácie projektov zameraných na zosúladenie rodinného a pracovného života	Sociálna politika / Ľudské zdroje
		2.3.4	Aktívna podpora realizácie rekvalifikačných kurzov a kurzov na zvyšovanie odborných zručností účastníkov pracovného trhu	Sociálna politika / Ľudské zdroje
		2.3.5	Vytváranie sociálnych podnikov so zamestnávaním znevýhodnených skupín UoZ	Sociálna politika / Ľudské zdroje
2.4	Podpora rozširovania a modernizácie bytového a domového fondu v obci	2.4.1	Budovanie inžinierskych sietí a príprava pozemkov pre IBV	Sociálna politika / Bytová politika
2.5	Vytváranie podmienok pre rozvoj kultúry, športu, voľnočasových aktivít pre obyvateľov a návštevníkov obce s osobitným zreteľom na deti a mládež	2.5.1	Vybudovanie stáleho pódia / amfiteátra pre organizovanie kultúrno-spoločenských podujatí	Sociálna politika / Kultúra
		2.5.2	Budovanie športového areálu v rámci futbalového ihriska	Sociálna politika / Šport, turistika a voľný čas
		2.5.3	Budovanie vonkajších ihrísk a zón pre aktívne trávenie voľného času (workout-ové aktivity, plaza, vonkajšie fitness, adrenalínové športy a pod.)	Sociálna politika / Šport, turistika a voľný čas
		2.5.4	Obstaranie materiálno-technického vybavenia pre organizáciu kultúrnych podujatí v obci	Sociálna politika / Kultúra
		2.5.5	Budovanie a modernizácia detských ihrísk	Sociálna politika / Šport, turistika a voľný čas



		2.5.6	Modernizácia a rozšírenie kultúrneho domu vrátane vnútorného vybavenia v rámci spoločnej budovy s obecným úradom	Sociálna politika / Kultúra
		2.5.7	Budovanie tratí (chodníkov) pre bežecké a ostatné pohybové aktivity (vrátane bežeckého lyžovania) v rámci katastra obce vrátane ich značenia a ostatného príslušenstva	Sociálna politika / Šport, turistika a voľný čas
		2.5.8	Zlepšenie a obstaranie materiálno-technického vybavenia Dobrovoľnému hasičskému zboru vrátane rekonštrukcie požiarnej zbrojnice	Sociálna politika / Šport, turistika a voľný čas
		2.5.9	Podpora kultúrnych a športových aktivít na území obce, organizovanie miestnych, regionálnych a medzinárodných podujatí	Sociálna politika / Kultúra a Šport, turistika a voľný čas
2.6	Obnova a modernizácia kultúrnych, historických a prírodných pamiatok	2.6.1	Podrobné zmapovanie a evidencia kultúrnych, prírodných a technických pamiatok na území obce	Sociálna politika / Kultúra
		2.6.2	Obnova kultúrnych a historických cenných pamiatok na území obce	Sociálna politika / Kultúra
		2.6.3	Zlepšenie propagácie a zvyšovanie informovanosti o pamiatkach nachádzajúcich sa na území obce	Sociálna politika / Kultúra

#### Oblasť: Environmentálna politika

Opatrenie		Projekt/Aktivita		Prioritná oblasť / Rozvojová oblasť
Číslo opatrenia	Názov			
3.1	Realizácia aktivít a projektov protipovodňovej ochrany obce	3.1.1	Realizácia protipovodňových opatrení na potokoch v intraviláne a extraviláne obce	Environmentálna politika / Environmentálna infraštruktúra
3.2	Skvalitňovanie a rozširovanie systému separovaného zberu vrátane zavádzania nových	3.2.1	Výstavba zberného dvora	Environmentálna politika / Odpadové hospodárstvo
		3.2.2	Budovanie zberných miest na separovaný odpad	Environmentálna politika / Odpadové hospodárstvo



	technológií a postupov v oblasti odpadového hospodárstva	3.2.3	Odstraňovanie nelegálnych skládok na celom území katastra obce	Environmentálna politika / Odpadové hospodárstvo
		3.2.4	Realizácia opatrení na nakladanie s BRO	Environmentálna politika / Odpadové hospodárstvo
<b>3.3</b>	Tvorba a úprava verejných priestranstiev, zachovávanie prírodných ekosystémov	3.3.1	Revitalizácia a údržba verejnej zelene v centre obce a jej okolí	Environmentálna politika / Kvalita životného prostredia a vzhľad obce
		3.3.2	Úprava prírodných lokalít s využitím pre trávenie voľného času obyvateľov a návštevníkov obce	Environmentálna politika / Kvalita životného prostredia a vzhľad obce
		3.3.3	Realizácia opatrení na ochranu a udržiavanie vzácnych biotopov	Environmentálna politika / Kvalita životného prostredia a vzhľad obce
<b>3.4</b>	Podpora a realizácia projektov na zníženie emisií a energetickej spotreby	3.4.1	Realizácia projektov znižovania energetickej náročnosti verejných objektov vrátane zmien palivovej základne s využitím obnoviteľných zdrojov energie	Environmentálna politika / Kvalita životného prostredia a vzhľad obce
		3.4.2	Podpora projektov zatepľovania bytových a rodinných domov	Environmentálna politika / Kvalita životného prostredia a vzhľad obce
<b>3.5</b>	Podpora a realizácia projektov na využívanie obnoviteľných zdrojov energie	3.5.1	Podpora využívania obnoviteľných zdrojov energie v rodinných a bytových domoch	Environmentálna politika / Kvalita životného prostredia a vzhľad obce
		3.5.2	Podpora využívania obnoviteľných zdrojov energie vo verejných budovách a objektoch slúžiacich na podnikateľské účely	Environmentálna politika / Kvalita životného prostredia a vzhľad obce
<b>3.6</b>	Rozširovanie a modernizácia infraštruktúry zásobovania a odvádzania vôd	3.6.1	Rozširovanie a modernizácia existujúcej dažďovej kanalizácie	Environmentálna politika / Environmentálna infraštruktúra
		3.6.2	Rozširovanie kanalizačnej siete v obci	Environmentálna politika / Environmentálna infraštruktúra
		3.6.3	Rozširovanie a modernizácia vodovodnej siete	Environmentálna politika / Environmentálna infraštruktúra
<b>3.7</b>	Zvyšovanie environmentálneho povedomia obyvateľov obce	3.7.1	Realizácia informačných aktivít v oblasti separovaného zberu	Environmentálna politika / Environmentálna výchova
		3.7.2	Realizácia informačných aktivít s cieľom zvyšovania environmentálneho povedomia obyvateľov obce s dôrazom na výchovu detí a mládeže.	Environmentálna politika / Environmentálna výchova



### 3.2 Ukazovatele úspešnosti naplňovania stratégie

Pre sledovanie úspešnosti naplňovania stratégie boli k jednotlivým opatreniam stanovené ukazovatele výstupu, výsledku a dopadu. Tie umožnia zodpovednými orgánom pravidelne vyhodnocovať plnenie cieľov PSHR obce Ťapešovo a na základe sledovania vývoja jednotlivých ukazovateľov aktualizovať program.

1. **Indikátor výstupu** – vzťahuje sa k aktivitám, konkrétnym projektom. Meria sa vo fyzických, resp. peňažných jednotkách (napr. dĺžka vybudovaných ciest, počet podporených subjektov a pod.)
2. **Indikátor výsledku** – vzťahuje sa k priamym a okamžitým účinkom, ktoré projekt, opatrenie prináša. Poskytuje informácie napríklad o kapacite, ploche alebo počte aktivít, projektov.
3. **Indikátor dopadu** – vzťahuje sa k následkom realizovaných aktivít, projektov, ktoré prekračujú rámec bezprostredných účinkov na ich subjekty ktoré tieto aktivity, resp. projekty realizovali. Dopad môže mať podobu špecifickú, alebo globálnu. Špecifické dopady sú účinky, ktoré nastanú po uplynutí určitého časového obdobia, avšak priamo súvisia s uskutočnenými aktivitami, zrealizovanými projektami. Globálne dopady sú dlhodobé účinky ovplyvňujúce širšiu skupinu obyvateľov a inštitúcií.

*Tabuľka ukazovateľov, výsledkov a dosahov – návrh ukazovateľov vo väzbe na stanovené opatrenia a aktivity PSHR obce Ťapešovo*

#### A. Oblasť: Hospodárska politika

Typ ukazovateľa	Ukazovateľ Definícia	Informačný zdroj/odkaz	Merná jednotka
Oblasť	<b>Hospodárska politika</b>		
Opatrenie	<b>1.1 Dobudovať, modernizovať a rozširovať dopravný systém obce vrátane súvisiacej infraštruktúry spolu s riešením bezpečnosti obyvateľov a návštevníkov</b>		
Výstup	<ul style="list-style-type: none"><li>- Dĺžka novovybudovaných / zrekonštruovaných chodníkov / miestnych komunikácií</li><li>- Plocha rekonštruovaných / novovytvorených parkovísk</li><li>- Počet vymenených / doplnených / nových svetidiel verejného osvetlenia</li><li>- Počet novovybudovaných / zrekonštruovaných objektov (prvkov) dopravnej infraštruktúry vrátane lávok, mostov, zastávok</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>- Projektová dokumentácia</li><li>- OcÚ Ťapešovo</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>- km</li><li>- m<sup>2</sup></li><li>- ks</li><li>- počet</li></ul>
Výsledok	<ul style="list-style-type: none"><li>- Počet projektov dopravnej infraštruktúry</li><li>- Počet novovytvorených parkovacích miest</li><li>- Počet projektov zameraných na bezpečnosť verejných priestranstiev</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>- OcÚ Ťapešovo</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>- počet</li></ul>
Dopad	<ul style="list-style-type: none"><li>- Zníženie počtu dopravných nehôd</li><li>- Zvýšenie pocitu bezpečnosti v obci</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>- Štatistika polície</li><li>- Dotazníkový prieskum</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>- %</li></ul>



Opatrenie	<b>1.2 Vytvárať podmienky pre rozvoj podnikateľského prostredia s ohľadom na tvorbu pracovných miest pri využití potenciálu obce</b>		
Výstup	<ul style="list-style-type: none"><li>- Plocha vysporiadaných pozemkov v rámci JPÚ</li><li>- Plocha pripravených lokalít pre rozvoj podnikania</li><li>- Počet budov pripravených pre podnikateľské účely</li><li>- Dĺžka inžinierskych sietí v lokalitách určených pre podnikateľskú činnosť</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>- Projektová dokumentácia</li><li>- OcÚ Tápšovo</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>- m<sup>2</sup></li><li>- m<sup>2</sup></li><li>- ks</li><li>- km</li></ul>
Výsledok	<ul style="list-style-type: none"><li>- Počet lokalít / projektov vyriešených cez JPÚ</li><li>- Počet pripravených lokalít s vybudovanou infraštruktúrou pripravených pre investorov</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>- OcÚ Tápšovo</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>- počet</li><li>- počet</li></ul>
Dopad	<ul style="list-style-type: none"><li>- Zníženie nezamestnanosti v meste</li><li>- Zvýšenie počtu podnikateľských subjektov</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>- Štatistika ÚPSVaR</li><li>- Štatistika obchodných registrov</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>- %</li><li>- %</li></ul>
Opatrenie	<b>1.3 Vytváranie podmienok pre rozvoj cestovného ruchu</b>		
Výstup	<ul style="list-style-type: none"><li>- Dĺžka novovybudovaných rekreačných cyklotrás, náučných chodníkov, ostatných turistických trás</li><li>- Počet druhov propagačných materiálov o meste a regióne</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>- Projektová dokumentácia</li><li>- OcÚ Tápšovo</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>- Km (m)</li><li>- počet</li></ul>
Výsledok	<ul style="list-style-type: none"><li>- Počet marketingových a propagačných projektov v oblasti cestovného ruchu</li><li>- Počet projektov cestovného ruchu</li><li>- Počet sprístupnených zaujímavostí / atraktivít nachádzajúcich sa v katastri obce pre turistov</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>- OcÚ Tápšovo</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>- počet</li><li>- počet</li><li>- počet</li></ul>
Dopad	<ul style="list-style-type: none"><li>- Zvýšenie počtu prenocovaní</li><li>- Zvýšenie príjmu z cestovného ruchu</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>- Štatistika</li><li>- OcÚ Tápšovo</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>- %</li><li>- %</li></ul>
Opatrenie	<b>1.4 Vytváranie podmienok pre rozvoj informačnej spoločnosti a efektívnej verejnej správy</b>		
Výstup	<ul style="list-style-type: none"><li>- Počet miest verejne prístupných na internet</li><li>- Počet elektronických informačných služieb</li><li>- Plocha monitorovaných verejných priestranstiev</li><li>- Počet objektov v správe obce s modernizovanou infraštruktúrou IKT</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>- OcÚ Tápšovo</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>- počet</li><li>- počet</li><li>- m<sup>2</sup></li><li>- počet</li></ul>
Výsledok	<ul style="list-style-type: none"><li>- Počet projektov zameraných na budovanie / obnovu IKT infraštruktúry</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>- OcÚ Tápšovo</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>- počet</li><li>- počet</li></ul>



	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Počet projektov inštalácie IKT prvkov v rámci verejných priestranstiev</li> <li>- Počet elektronických služieb obecného úradu</li> </ul>		- počet
Dopad	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Zvýšenie počtu návštevníkov obecnej webstránky</li> <li>- Nárast počtu lokalít s prístupom k dátovým službám</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Štatistika poskytovateľov IKT služieb</li> <li>- Štatistika OcÚ Ťapešovo</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- %</li> <li>- %</li> </ul>
<b>Opatrenie</b>	<b>1.5 Rozvoj regionálnej, národnej a medzinárodnej spolupráce</b>		
Výstup	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Počet podujatí s účasťou partnerských subjektov</li> <li>- Počet vzájomných návštev partnerských miest</li> <li>- Počet organizácií / združení so zastúpením obce</li> </ul>	- OcÚ Ťapešovo	<ul style="list-style-type: none"> <li>- počet</li> <li>- počet</li> <li>- počet</li> </ul>
Výsledok	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Počet výmenných návštev / pobytov</li> <li>- Počet účasti na medzinárodných prezentáciách, výstavách, veľtrhoch</li> </ul>	- OcÚ Ťapešovo	<ul style="list-style-type: none"> <li>- počet</li> <li>- počet</li> </ul>
Dopad	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Zvýšenie počtu vzájomných návštev a výmenných pobytov s partnerskými inštitúciami doma i v zahraničí</li> </ul>	- OcÚ Ťapešovo	- %

#### B. Oblasť: Sociálna politika

Typ ukazovateľa	Ukazovateľ Definícia	Informačný zdroj/odkaz	Merná jednotka
<b>Oblasť</b>	<b>Sociálna politika</b>		
<b>Opatrenie</b>	<b>2.1 Podpora rozširovania a modernizácie školskej a predškolskej infraštruktúry vrátane materiálo-technického zabezpečenia vzdelávacieho procesu</b>		
Výstup	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Kapacita podporených školských, predškolských zariadení</li> <li>- Počet žiakov navštevujúcich MŠ</li> <li>- Počet žiakov navštevujúcich ZŠ</li> <li>- Počet osôb / športových klubov a združení využívajúcich priestory telocvične</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Štatistika školy</li> <li>- OcÚ Ťapešovo</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Počet</li> <li>- Počet</li> <li>- počet</li> <li>- počet</li> </ul>
Výsledok	<ul style="list-style-type: none"> <li>- počet projektov školskej infraštruktúry</li> <li>- Počet novovytvorených tried MŠ</li> <li>- Počet projektov zameraných na inovovanie systémov vzdelávania a modernizácie učebných pomôcok</li> <li>- Plocha podporených objektov poskytujúcich vzdelávacie služby</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Štatistika školy</li> <li>- OcÚ Ťapešovo</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- počet</li> <li>- počet</li> <li>- plocha</li> </ul>
Dopad	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Zvýšenie vzdelanostnej úrovne obyvateľstva</li> </ul>	- Štatistika	- %



Opatrenie	<b>2.2 Podpora rozširovania a modernizácie sociálnej infraštruktúry obce s cieľom poskytovať komplexnú sociálnu starostlivosť pre všetky skupiny občanov</b>		
Výstup	<ul style="list-style-type: none"><li>- Počet sociálnych služieb poskytovaných občanom</li><li>- Kapacita podporených zariadení poskytujúcich sociálne služby</li><li>- Počet obnovených domov smútku</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>- Štatistika zariadenia poskytujúceho komunitné sociálne služby</li><li>- OcÚ Tápšov</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>- počet</li><li>- počet</li><li>- počet</li></ul>
Výsledok	<ul style="list-style-type: none"><li>- Počet projektov zameraných na skvalitnenie poskytovania sociálnych služieb</li><li>- Počet projektov/aktivít zameraných na rozširovanie ponuky sociálnych služieb</li><li>- Počet novovytvorených sociálnych / komunitných služieb</li><li>- Plocha podporených objektov poskytujúcich komunitné / sociálne služby</li><li>- Plocha upraveného cintorína</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>- OcÚ Tápšov</li><li>- Zariadenie poskytujúce komunitné sociálne služby</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>- počet</li><li>- počet</li><li>- počet</li><li>- m<sup>2</sup></li><li>- m<sup>2</sup></li></ul>
Dopad	<ul style="list-style-type: none"><li>- Zvýšenie počtu občanov využívajúcich sociálne služby</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>- OcÚ Tápšov</li><li>- Zariadenie poskytujúce komunitné sociálne služby</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>- počet</li></ul>
Opatrenie	<b>2.3 Vytváranie podmienok pre zvyšovanie kvality ľudských zdrojov pre trh práce s osobitným zreteľom na znevýhodnené skupiny obyvateľov</b>		
Výstup	<ul style="list-style-type: none"><li>- Počet zamestnancov zo znevýhodnených skupín ÚoZ zamestnaných prostredníctvom obce, resp. jej organizácií</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>- OcÚ Tápšov</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>- počet</li></ul>
Výsledok	<ul style="list-style-type: none"><li>- Počet projektov zameraných na zvyšovanie odborných kompetencií znevýhodnených skupín ÚoZ</li><li>- Počet projektov zameraných na vytváranie pracovných miest pre ÚoZ pochádzajúcich zo znevýhodnených skupín</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>- OcÚ Tápšov</li><li>- Organizácie a inštitúcie pôsobiace v oblasti zamestnávania znevýhodnených ÚoZ pôsobiacich na území obce / vykonávajúcich aktivity na území obce</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>- počet</li><li>- počet</li></ul>
Dopad	<ul style="list-style-type: none"><li>- Zníženie počtu ÚoZ zo znevýhodnených skupín</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>- ÚPSVaR Námestovo</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>- %</li></ul>
Opatrenie	<b>2.4 Podpora rozširovania a modernizácie bytového a domového fondu v obci</b>		
Výstup	<ul style="list-style-type: none"><li>- Dĺžka vybudovanej infraštruktúry k pozemkom určeným pre IBV</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>- OcÚ Tápšov</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>- m</li></ul>
Výsledok	<ul style="list-style-type: none"><li>- Počet vydaných stavebných povolení za rok</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>- OcÚ Tápšov</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>- počet</li></ul>
Dopad	<ul style="list-style-type: none"><li>- Zvýšenie počtu rodinných domov a bytových domov</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>- OcÚ Tápšov</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>- %</li></ul>
Opatrenie	<b>2.5 Vytváranie podmienok pre rozvoj kultúry, športu, voľnočasových aktivít pre obyvateľov a návštevníkov obce s osobitným zreteľom na deti a mládež</b>		
Výstup	<ul style="list-style-type: none"><li>- Počet novovybudovaných / modernizovaných detských</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>- OcÚ Tápšov</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>- počet</li></ul>



	a športových ihrísk a objektov slúžiacich na športové účely - Počet novovytvorených / modernizovaných priestranstiev (ucelených celkov) a objektov slúžiacich na oddych a rekreáciu a objektov určených na organizovanie kultúrno-spoločenských podujatí - Dĺžka upravených chodníkov a tratí pre rozvoj športových aktivít - Počet vonkajších prvkov slúžiacich pre oddych, relax a šport	- OcÚ Tápěšovo  - OcÚ Tápěšovo - OcÚ Tápěšovo	- počet  - km - počet
Výsledok	- Plocha podporených ihrísk a športovísk - Plocha podporených priestranstiev slúžiacich na oddych a rekreáciu - Počet podporených objektov slúžiacich pre potreby rozvoja športových a aktivít a záujmovej činnosti	- OcÚ Tápěšovo - OcÚ Tápěšovo - OcÚ Tápěšovo	- počet - počet - počet
Dopad	- Zvýšenie počtu aktívnych športových klubov a združení v oblasti kultúry a športu - Zvýšenie počtu športových podujatí konaných na území obce - Zvýšenie počtu kultúrno-spoločenských podujatí konaných na území obce	- OcÚ Tápěšovo  - Kluby a združenia v oblasti športu, kultúry  - OcÚ Tápěšovo	- %  - % - %
<b>Opatrenie</b>	<b>2.6 Obnova a modernizácia kultúrnych, historických a prírodných pamiatok</b>		
Výstup	- Počet historicky cenných pamiatok, ktoré boli zrekonštruované / obnovené	- OcÚ Tápěšovo	- počet
Výsledok	- Počet sprístupnených pamiatok a historicky významných objektov a lokalít na území obce	- OcÚ Tápěšovo	- počet
Dopad	- Zvýšenie počtu obnovených kultúrnych a historických pamiatok nachádzajúcich na území obce (v intraviláni a extraviláni)	- OcÚ Tápěšovo	- %



**C. Oblasť: Environmentálna politika**

Typ ukazovateľa	Ukazovateľ Definícia	Informačný zdroj/odkaz	Merná jednotka
<b>Oblasť</b>	<b>Environmentálna politika</b>		
<b>Opatrenie</b>	<b>3.1 Realizácia aktivít a projektov protipovodňovej ochrany obce</b>		
Výstup	- Dĺžka regulovaných tokov	- OcÚ Tápšov	- km
Výsledok	- Počet projektov protipovodňovej ochrany	- OcÚ Tápšov	- počet
Dopad	- Zníženie počtu povodní	- OcÚ Tápšov	- %
<b>Opatrenie</b>	<b>3.2 Skvalitňovanie a rozširovanie systému separovaného zberu vrátane zavádzania nových technológií a postupov v oblasti odpadového hospodárstva</b>		
Výstup	- Počet zberných miest pre odpad - Počet odstránených nelegálnych skládok odpadu	- OcÚ Tápšov Združenie Biela Orava (združenie obcí pre separovaný zber)	- počet - počet
Výsledok	- Počet podporených projektov zameraných na zlepšenie systému separovaného zberu - Plocha revitalizovaných / sanovaných plôch nelegálnych skládok	- OcÚ Tápšov Združenie Biela Orava (združenie obcí pre separovaný zber)	- počet - m <sup>2</sup>
Dopad	- Zvýšenie množstva separovaného odpadu - Zníženie podielu zmesového komunálneho odpadu	- OcÚ Tápšov	- % - %
<b>Opatrenie</b>	<b>3.3 Tvorba a úprava verejných priestranstiev, zachovávanie prírodných ekosystémov</b>		
Výstup	- Počet ucelených celkov verejných priestranstiev / lokalít s upravovanou zeleňou - Počet vzácnych / chránených biotopov s realizovanými opatreniami ochrany	- OcÚ Tápšov	- počet - počet
Výsledok	- Plocha verejných priestranstiev a lokalít s upravenou zeleňou	- OcÚ Tápšov	- m <sup>2</sup>
Dopad	- Zvýšenie výmery plôch s udržiavanou zeleňou - Zvýšenie počtu chránených biotopov a prírodne významných lokalít	- OcÚ Tápšov	- %
<b>Opatrenie</b>	<b>3.4 Podpora a realizácia projektov na zníženie emisií a energetickej spotreby</b>		
Výstup	- Počet objektov verejných budov a rodinných / bytových domov so zníženou energetickou spotrebou	- OcÚ Tápšov	- počet
Výsledok	- Zateplená plocha verejných budov a rodinných / bytových domov	- OcÚ Tápšov	- m <sup>2</sup>
Dopad	- Zníženie výdavkov na energie súvisiace s vykurovaním verejných objektov, kde boli realizované aktivity / projekty zamerané na znižovanie energetickej náročnosti formou zatepľovania	- OcÚ Tápšov	- %



Opatrenie	3.5 Podpora a realizácia projektov na využívanie obnoviteľných zdrojov energie		
Výstup	- Počet inštalovaných zariadení využívajúcich obnoviteľné zdroje energie	- OcÚ Tápěšovo	- počet
Výsledok	- Počet objektov využívajúcich obnoviteľné zdroje energie	- OcÚ Tápěšovo	- počet
Dopad	- Zvýšenie podielu využívania obnoviteľných zdrojov energie na chod verejných budov a rodinných / bytových domov	- OcÚ Tápěšovo	- počet
Opatrenie	3.6 Rozširovanie a modernizácia infraštruktúry zásobovania a odvádzania vôd		
Výstup	- Dĺžka vybudovanej kanalizácie - Dĺžka vybudovanej / modernizovanej / vodovodnej siete	- OcÚ Tápěšovo - Oravská vodárenská spoločnosť	- km - km
Výsledok	- Počet obyvateľov napojených na stokovú sieť - Počet obyvateľov napojených na verejný vodovod	- OcÚ Tápěšovo - Oravská vodárenská spoločnosť	- počet - počet
Dopad	- Zvýšenie podielu odvádzania splaškových vôd z firiem, inštitúcií a domácností (podiel napojenia na kanalizáciu - Zvýšenie počtu obyvateľov napojených na verejný vodovod	- OcÚ Tápěšovo - Oravská vodárenská spoločnosť	- % - %
Opatrenie	3.7 Zvyšovanie environmentálneho povedomia obyvateľov obce		
Výstup	- Počet vydaných propagačných materiálov / odborných prednášok / mediálnych aktivít v oblasti environmentálnej výchovy	- OcÚ Tápěšovo - Oprávnené organizácie	- počet
Výsledok	- Počet podporených informačných aktivít / projektov v oblasti environmentálnej výchovy	- OcÚ Tápěšovo - Oprávnené organizácie	- počet
Dopad	- Zvyšovanie podielu vyseparovaného odpadu	- OcÚ Tápěšovo - Oprávnené organizácie	- %



## ČASŤ 4: REALIZAČNÁ ČASŤ

Realizačná časť PHSR obec Ťapešovo 2017 – 2023 je zameraná na popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia PHSR, systém jeho monitorovania a hodnotenia, plnenia na základe stanovených merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram jeho realizácie formou akčných plánov.

Obsah realizačnej časti:

- Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie realizácie PHSR,
- Stručný popis komunikačnej stratégie PHSR k jednotlivým cieľovým skupinám,
- Systém monitorovania a hodnotenia,
- Akčný plán na daný rozpočtový rok s výhľadom na 2 roky (n+2) – vecný a časový harmonogram realizácie jednotlivých opatrení a projektov.

### 4.1 Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie realizácie PHSR

Podstatná časť zodpovednosti za prípravu, implementáciu, monitorovanie, hodnotenie a aktualizáciu PHSR prislúcha obecnému úradu, jeho pracovníkom, poslancom a členom odborných pracovných skupín/komisií.

**Garant PHSR** – zodpovedný za koordináciu implementácie PHSR a akčného plánu, hodnotenie a aktualizáciu rozvojových politík (hospodárskej, sociálnej, environmentálnej). Podporuje vznik projektových tímov na realizáciu jednotlivých opatrení a aktivít. Spoločne s koordinátorom PHSR pripravuje a zavádza procesy nevyhnutné na realizáciu, monitorovanie a vyhodnocovanie PHSR a akčného plánu.

**Zodpovedný:** starosta obce

**Odborný garant rozvojových politík/prioritných oblastí (hospodárskej, sociálnej a environmentálnej)** – zodpovedný za monitorovanie a hodnotenie naplňovania cieľov rozvojových politík a ich aktualizáciu. Úzko spolupracuje s koordinátorom PHSR pri aktualizácii akčného plánu, zabezpečuje kontrolu súladu aktivít akčného plánu a zvolených prioritných a strategického cieľa.

**Zodpovedný:** obecné zastupiteľstvo / komisie obecného zastupiteľstva

**Koordinátor PHSR** – na pokyn garanta PHSR vedie a kontroluje proces realizácie, monitorovania a hodnotenia PHSR a akčného plánu. Dbá na dodržiavanie termínov plnenia PHSR, pripravuje štruktúru a obsah monitorovacích a hodnotiacich správ. Pripravuje stretnutia odborných pracovných skupín, koordinuje aktualizáciu akčného plánu. Zabezpečuje aktivity komunikačného plánu realizácie PHSR.

**Zodpovedný:** poverený zamestnanec OcÚ / starosta obce.



## **4.2 Systém monitorovania, hodnotenia a aktualizácie PHSR**

Monitorovanie, hodnotenie a následná aktualizácia PHSR je dôležitou súčasťou jeho realizácie. Umožňuje identifikovať a vyhodnotiť stupeň naplňovania zvolených cieľov prostredníctvom realizácie opatrení a aktivít, resp. projektov. Na základe pravidelne vyhodnocovaných indikátorov „úspešnosti“ naplňovania stratégie riadiaci tím v prípade potreby uskutočňuje jej aktualizáciu. Na základe výsledkov monitorovania a hodnotenia sa však každoročne uskutočňuje aktualizácia akčného plánu PHSR vo väzbe na programový rozpočet obce.

### **1. Monitorovanie plnenia akčného plánu**

- **Popis:** samospráva raz ročne získa a spracuje pripomienky úradu, poslancov a verejnosti. Monitorovanie predstavuje pravidelné sledovanie ukazovateľov akčného plánu. Výsledkom je monitorovacia správa akčného plánu.
- **Termín vykonania:** k 30.6. príslušného roka
- **Zodpovednosť:** koordinátor PHSR
- **Zdroje informácií a údajov:** OcÚ
- **Výstup:** monitorovacia správa PHSR

### **2. Hodnotenie plnenia strategického plánu PHSR**

- **Popis:** samospráva vyhodnotí dosiahnuté výsledky a dosahy realizovaných opatrení k 31.12. predchádzajúceho roka. Hodnotenie strategického plánu je činnosť, ktorá na základe monitorovania pomenováva vplyvy jednotlivých častí strategického plánu pre rozvoj územia a jeho ľudí.
- **Termín vykonania:** k 31.3. príslušného roka za predchádzajúci rok (t.j. k 31.12.)
- **Zodpovednosť:** koordinátor PHSR
- **Zdroje informácií a údajov:** monitorovacia správa akčného plánu
- **Výstup:** Hodnotiaci správa plnenia strategického plánu PHSR s návrhmi na aktualizáciu stratégie (v prípade potreby)
- **Postup:** na základe výsledkov monitoringu akčného plánu sa každoročne k 31.3. vypracuje hodnotiaci správa za predchádzajúci rok. Následne je táto správa prerokovaná na zasadnutí obecného zastupiteľstva. Prerokovaná a schválená hodnotiaci správa sa každoročne k 31.5. zasiela VÚC Žilina.

### **3. Aktualizácia PHSR**

- **Popis:** samospráva na základe podkladov z monitorovacích a hodnotiacich správ uskutoční aktualizáciu PHSR v intervale 3 – 4 roky. Aktualizácia sa uskutoční na základe zozbieraných podnetov a požiadaviek obecného úradu, odborných pracovných skupín, poslancov, občanov a ostatných sociálnoekonomických partnerov. Verejnosť bude informovaná prostredníctvom web stránky.
- **Zodpovednosť:** Koordinátor PHSR.



#### **Plán hodnotenia a monitorovania**

<b>Plán priebežných hodnotení PHSR na programové obdobie 2017 - 2023</b>		
<b>Typ hodnotenia</b>	<b>Vykonať prvýkrát</b>	<b>Dôvod vykonania/ periodicita</b>
Strategické hodnotenie	najskôr v roku 2020	podľa rozhodnutia obce/koordinátora PHSR a vzniknutej spoločenskej potreby
Operatívne hodnotenie	-	téma hodnotenia identifikovaná ako riziková časť v hodnotiacej správe za predchádzajúci kalendárny rok
Tematické hodnotenie časti PHSR	-	pri značnom odklone od stanovených cieľov
Ad hoc mimoriadne hodnotenie	-	pri návrhu na revíziu PHSR
Ad hoc hodnotenie celého PHSR alebo jeho časti	-	na základe rozhodnutia starostu, kontrolného orgánu obce, podnetu poslancov; na základe protokolu NKÚ SR, správy auditu a pod.
Hodnotenie plnenia strategického plánu PHSR	k 31.3.2019	pravidelné ročné hodnotenie. Každoročne k 31.3. za predchádzajúci kalendárny rok (k 31.12.). Hodnotiaca správa je zasielaná do 31.5. na VÚC Žilina
Monitorovanie akčného plánu	k 30.6.2017	pravidelné plánované monitorovanie

#### **4.3 Komunikačná stratégia PHSR**

Komunikačná stratégia sa zameriava na internú, ako aj externú komunikáciu. Zvolená komunikačná stratégia sa zameriava na získavanie zainteresovaných skupín pre realizáciu PHSR. Cieľové skupiny komunikačnej stratégie:

- Obyvatelia obce,
- Poslanci,
- Zamestnanci OcÚ,
- Komisie obecného zastupiteľstva,
- Zástupcovia súkromného a neziskového sektora.

Základným princípom komunikačnej stratégie je pravidelné a komplexné poskytovanie informácií cieľovým skupinám o príprave, realizácii, hodnotení ako aj aktualizácii PHSR. Medzi základné komunikačné nástroje obce patrí:

- Webová stránka ([www.tapesovo.sk](http://www.tapesovo.sk)),
- Úradná tabuľa,
- Miestny rozhlas,
- Tlačoviny,
- Rokovanie obecného zastupiteľstva



#### **4.4 Akčný plán PHSR obce Ťapešovo**

Akčný plán predstavuje štruktúrovaný vecný a časový harmonogram realizácie jednotlivých projektov a aktivít plánovaných na obdobie dvoch rokov. Akčný plán sa každoročne vyhodnocuje a aktualizuje. Podstatou akčného plánu je jeho prepojenosť na programový rozpočet obce, ktorý zabezpečuje základné finančné krytie jeho naplňovania. Prezentovaný akčný plán obsahuje aktivity/projekty dlhšieho časového harmonogramu ako dva roky z dôvodu informovania o dlhodobých zámeroch/projektoch obce investičného, ale aj neinvestičného charakteru.

P. č.	Zameranie projektu (názov vystihujúci zámer)	Oblasť, na ktorú je projektový zámer orientovaný			Stav pripravenosti a zdroje financovania		Predpokladaný termín realizácie (od - do)	Predpokladané náklady
		Politika	Opatrenie	Aktivita	Stav	Zdroj financovania		
1.	Výstavba zberného dvora	3	3.2	3.2.1	Príprava žiadosti	Environmentálny fond / vlastné zdroje	2017 - 2018	140 tis. EUR
2.	Rozšírenie kapacity materskej školy	2	2.1	2.1.1	Projekt predložený	IROP / vlastné zdroje	2017 - 2018	140 tis. EUR
3.	Rekonštrukcia miestnych komunikácií	1	1.1	1.1.2	Projekt predložený	PRV / vlastné zdroje	2017 - 2018	130 tis. EUR
4.	Rekonštrukcia domu smútku a cintorína	2	2.2	2.2.5	Projektová dokumentácia spracovaná	PRV / vlastné zdroje	2017 - 2018	30 tis. EUR
5.	Vybudovanie oddychovej zóny v centre obce	1	1.1 3.1	1.1.7 3.3.1	Projektová dokumentácia spracovaná	PRV / vlastné zdroje	2017 - 2018	30 tis. EUR
6.	Odstránenie nelegálnych skládok odpadu	3	3.2	3.2.3	Projekt spracovaný	Environmentálny fond / vlastné zdroje	2017 - 2018	50 tis. EUR
7.	Rekonštrukcia hasičskej zbrojnice	2	2.5	2.5.8	Projekt spracovaný	Štátny rozpočet / vlastné zdroje	2017 - 2018	50 tis. EUR
8.	Vybudovanie kamerového systému v obci	1	1.4	1.4.1	Projektová dokumentácia spracovaná	PRV / vlastné zdroje	2017 - 2018	90 tis. EUR



9.	Úprava verejných plôch a priestranstiev	3	3.1	3.3.1	V príprave	Vlastné zdroje	2017 - 2018	5 tis. EUR
10.	Výstavba chodníkov	1	1.1	1.1.1	V príprave	CLLD / vlastné zdroje	2017 - 2018	20 tis. EUR
11.	Budovanie detských ihrísk	2	2.5	2.5.5	V príprave	CLLD / vlastné zdroje	2017 - 2018	10 tis. EUR
12.	Autobusové zastávky – 4 zastávky, dve pri hlavnej, dve v dedine pre deti.	1	1.1	1.1.8	V príprave	CLLD / vlastné zdroje	2017 - 2018	15 tis. EUR
13.	Organizovanie každoročne opakujúcich sa kultúrno-spoločenských podujatí	2	2.5	2.5.9	V realizácii	Vlastné zdroje	2017 - 2018	3 tis. EUR
14	Nadviazanie partnerskej spolupráce so zahraničnými partnermi	1	1.5	1.5.4	V príprave	-	2017 - 2018	-

Pripravované projektové zámery v strednodobom horizonte:

- Revitalizácia potoka Nevolajka, pre účely zabezpečenia protipovodňovej ochrany
- Rekonštrukcia mostov a lávok
- Rozširovanie nových plôch pre IBV
- Organizovanie kultúrno – športových podujatí
- Rozšírenie sály kultúrneho domu v rátane vnútorného vybavenia.
- Vybudovanie prístrešku a úprava okolia pri prameni sírnej vody



## ČASŤ 5: FINANČNÁ ČASŤ

Finančná časť obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnu a organizačnú stránku realizácie programu rozvoja obce.

Táto časť obsahuje:

- indikatívny finančný plán na celú realizáciu PHSR,
- model viaczdrojového financovania jednotlivých opatrení v prepojení na programový rozpočet obce,
- hodnotiacu tabuľku pre výber projektov.

### 5.1 Indikatívny rozpočet – sumarizácia

Politika / rok (v tis. EUR)	2017	2018	2019	2020 – 2023
I. Hospodárska politika – oblasť	N/A	N/A	N/A	N/A
II. Sociálna politika – oblasť	N/A	N/A	N/A	N/A
III. Environmentálna politika – oblasť	N/A	N/A	N/A	N/A

**Poznámka:** celkové náklady budú doplňované priebežne na základe podkladov z dokumentácií stavieb a rozpočtov.

### 5.2 Model viaczdrojového financovania jednotlivých opatrení

Financovanie opatrení, resp. aktivít a projektov obsiahnutých v strategickom dokumente bude viaczdrojové. Prioritou obce je získavať na ich realizáciu hlavne externé zdroje: Fondy EÚ, dotácie a granty. Základné financovanie sa však opiera o rozpočet obce, ktorý však nie je schopný financovať investične náročné projekty. Preto sa obec bude využívať nástroje EŠIF v rámci programového obdobia 2014 – 2020.

Výber konkrétnych projektov určených na realizáciu bude podliehať hodnoteniu významu a potreby pre udržateľný rozvoj obce.

*Tabuľka viaczdrojového financovania opatrení PHSR obce Ťapešovo 2017 - 2023*

Opatrenie		Celkové náklady	Verejné zdroje				Súkromné zdroje
			EÚ	Štát	VÚC	Obec	
1.1	Dobudovať, modernizovať a rozširovať dopravný systém obce vrátane riešenia bezpečnosti obyvateľov a návštevníkov	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
1.2	Vytvárať podmienky pre rozvoj podnikateľského prostredia s ohľadom na tvorbu pracovných miest	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
1.3	Vytváranie podmienok pre rozvoj cestovného ruchu	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
1.4	Podpora rozvoja informačnej spoločnosti a efektívnej verejnej správy	N/A	N/A	N/A	N/A	N/zi b vA	N/A



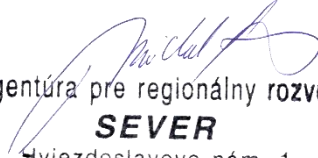
1.5	Rozvoj regionálnej, národnej a medzinárodnej spolupráce	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
2.1	Podpora rozširovania a modernizácie školskej a predškolskej infraštruktúry vrátane materiálno-technického zabezpečenia vzdelávacieho procesu	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
2.2	Podpora rozširovania a modernizácie sociálnej infraštruktúry obce s cieľom poskytovať komplexnú sociálnu starostlivosť pre všetky skupiny občanov	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
2.3	Vytváranie podmienok pre zvyšovanie kvality ľudských zdrojov pre trh práce s osobitným zreteľom na znevýhodnené skupiny obyvateľov	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
2.4	Podpora rozširovania a modernizácie bytového a domového fondu v obci	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
2.5	Vytváranie podmienok pre rozvoj kultúry, športu, voľnočasových aktivít pre obyvateľov a návštevníkov obce s osobitným zreteľom na deti a mládež	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
2.6	Obnova a modernizácia kultúrnych, historických a prírodných pamiatok	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
3.1	Realizácia aktivít a projektov protipovodňovej ochrany obce	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
3.2	Skvalitňovanie a rozširovanie systému separovaného zberu vrátane zavádzania nových technológií a postupov v oblasti odpadového hospodárstva	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
3.3	Tvorba a úprava verejných priestranstiev, zachovávanie prírodných ekosystémov	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
3.4	Podpora a realizácia projektov na zníženie emisií a energetickej spotreby	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
3.5	Podpora a realizácia projektov na využívanie obnoviteľných zdrojov energie	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
3.6	Rozširovanie a modernizácia infraštruktúry zásobovania a odvádzania vôd	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
3.7	Zvyšovanie environmentálneho povedomia obyvateľov obce	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A

**Poznámka:** celkové náklady budú doplňované priebežne na základe podkladov z dokumentácií stavieb a rozpočtov.



## ZÁVER

### Formulár - Schválenie PHSR

Schválenie PHSR	
Dokument	<ul style="list-style-type: none"><li>Názov: Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Ľapušnica na roky 2017 - 2023</li><li>Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja, spolu s územným plánom, je základným a kľúčovým dokumentom pre riadenie samosprávy, ktorý vychádza z poznania situácie a konkrétnych potrieb obyvateľov, podnikateľov, záujmových skupín a ďalších subjektov v území, formuluje svoju predstavu o budúcnosti spolu s činnosťami a projektmi na jej zabezpečenie.</li></ul>
Spracovanie	<ul style="list-style-type: none"><li>Forma spracovania: Kombinácia (spolupráca interných zamestnancov s externou firmou)</li><li>Externá odborná spolupráca: Agentúra pre regionálny rozvoj SEVER</li><li>Obdobie spracovania: Október 2016 – Február 2017</li><li>Riadiaci tím:<ul style="list-style-type: none"><li>Garant: Pavol Bugaj, starosta obce</li><li>Zástupca spracovávateľa: Ing. Michal Strnál, riaditeľ agentúry</li></ul></li><li>Účasť verejnosti a komunikácia s verejnosťou: verejná prezentácia PHSR, zverejnenie na webovej stránke, realizácia dotazníkového prieskumu</li></ul>
Prerokovanie	<ul style="list-style-type: none"><li>Prerokovanie v orgánoch samosprávy: obecné zastupiteľstvo</li><li>Verejné pripomienkovanie: webová stránka obce; formou elektronickej komunikácie</li></ul>
Schválenie	<ul style="list-style-type: none"><li><b>Návrh uznesenia:</b> Obecné zastupiteľstvo obce Ľapušnica schvaľuje Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Ľapušnica na roky 2017 – 2023</li><li>Dátum schválenia obecným zastupiteľstvom: 2.3.2017</li><li>Pečiatka a podpis hlavného garanta:</li></ul> <div style="text-align: right;"> Agentúra pre regionálny rozvoj <b>SEVER</b> Hviezdoslavovo nám. 1 026 01 DOLNÝ KUBÍN</div>